

Списание за екология и горско стопанство ◀ 3 лв.

ГОРА

10/2016

STIHL®

www.stihl.bg

9 770861 757009

www.gorabg-magazine.info

STIHL[®]

МАШИНИ С КОНСУМАТИВИ И/ИЛИ ЦЕНОВИ ОТСТЪПКИ

Заложете на изключителната надеждност, комфортното оборудване и първокласната техника на продуктите STIHL и VIKING - за да бъдете отлично оборудвани и да се справите безпроблемно с подготовката на двора и градината за зимата. Само до 23.12.2016 при дилърите на АНДРЕАС ШТИЛ ЕООД в цялата страна ще намерите промоционални пакети бензинови и електрически верижни триони, както и леки моторни коси STIHL, с включени в тях консумативи според модела и/или аксесоари, част от които на много атрактивна цена. Възползвайте се и от промоционалните цени на избраните модели моторни коси и хросторези STIHL, мотофрези VIKING и градински уреди STIHL и VIKING.

Само при дилърите на STIHL:

www.stihl.bg/esen2016.aspx

Издание на Изпълнителната агенция по горите

ЧЪТ!

Сякаш бързаме да изпратим тази високосна 2016 г., в която късните пролетни слани и ранните правителствени трусове попариха надежди за берекет и благополучие. В която глобалните климатични и демографски промени кореспондираха по-скоро с емигрантски, отколкото с океански вълнения. Привикнахме с бедствените съхнения на иглолистните в долната лесорастителна зона и просто трябва да изчакваме новата растителност, която рано или късно ще се появи там. Дали ще е елитна или келява гора е въпрос на лесовъдска намеса и месторастене. Уж привикнахме и към честите правителствени и парламентарни промени, а бързаме. Вероятно от любопитство какво ли ще се появи на „освободения терен“.

Разделяме се с една година, в която се навършиха 115 години, откакто горите у нас се устройват. Високоотговорна дейност с ценна история, която обаче няма своя издаден летопис. Засега. Да посрещнем Новата 2017 г. отново с пожелания за здраве и късмет. Ще са ни необходими. Но и това, което зависи от всички нас - да го сторим!

Редакционен съвет:

Председател:
д-р инж. ЦЕНКО ЦЕНОВ

Членове:

инж. ДИМИТЪР БЪРДАРОВ
инж. ВАЛЕНТИН ЧАМБОВ
проф. д-р ИВАН ПАЛИГОРОВ
д-р инж. ГЕОРГИ ГОГУШЕВ
доц. д-р ГЕОРГИ КОСТОВ
доц. д-р ЗДРАВКО СТАЛЕВ

Главен редактор:
инж. БОРИС ГОСПОДИНОВ
boris@iag.bg
bbgospod@yahoo.com

Редактори:
СВЕТЛАНА БЪНЗАРОВА
banzarova@abv.bg
(водещ на броя)
ЮЛИЯ СЪБЧЕВА
yulia_sabcheva@abv.bg

Литературен сътрудник:
МИНА ОГНЯНОВА
minaognyanova175@gmail.com

Технически редактор:
инж. ВАНЯ КИСЬОВА-ИЛИЕВА
vaniakisiova@abv.bg

Дизайн и предпечат:
ТЕМЕНУЖКА МАРКОВА
nushkamarkova@abv.bg

Фоторепортер:
ЙОРДАН ДАМЯНОВ
jordan.damianov@abv.bg

Адрес на редакцията:

София 1303, ул. „Антим I“ №17,
тел.: 02 988 86 42;
тел./факс: 02 988 04 15.
www.gorabg-magazine.info
gora@iag.bg

ВІС ТТВВВГ22
ІВАН ВГ39 ТТВВ 9400 3121 0404 50
СЖ „Експресбанк“ АД, клон София.
Печатни коли 4,5. Формат 1/8 от 60/90.

Броят е погнуса за печат на
7.12.2016 г. Индекс 20346.

Годишен абонамент - 30.00 лева.
Отгелен брой - 3.00 лева.
Отпечатано - „Фатум“ ООД

Подробна информация за дейността
на Изпълнителната агенция
по горите може да намерите
на Интернет адрес www.iag.bg

В броя

- 2 **Национално съвещание: Перспективи и насоки на стопанисването на издънквите дъбови гори**
- 6 Висше образование: Дипломира се випуск 2016 на ЛТУ
- 7 ЛТУ получи финансиране по голям проект
- 8 Статистика на горите: Промени на количествените показатели на горите и горските територии за 1985-2015 г.
- 10 Биоенергийни източници: Има добър потенциал за замяната на изкопаеми горива с биогорива
- 12 Представяме Природния парк „Беласица“: Планината на обединението
- 14 **Фестивал на кестена: Беласица бе гостоприемна за стотици посетители.**
- 15 **Отличия: Проф. Димитър Коларов - с почетно звание „доктор хонорис кауза“**
- 18 Инициативи: „Ден на отворените врати“ - новаторство и взаимопомощ
- 20 Опит и практика: 45 години от влизането на България в международната комисия по тополите на FAO
- 22 Награди
- 23 Информация
- 24 Световно първенство: Най-добър секач за 2016 година
- 25 Юбилей: Инж. Никола Михайлов на 80 години
- 26 Гост на редакцията: Донка Найденова: Поднесената точно и бързо информация не дава живот на слухове и манипулации
- 28 Новини от природните паркове
- 31 **Обичам България: Преображенският манастир - история на българския дух**
- 32 Годишно съдържание

На корицата
Снимка Йордан ДАМЯНОВ

CONTENTS

- 2 National conference: Perspectives and guidelines on the management of coppice oak forests
- 6 Higher education: Graduates of University of Forestry got diplomas.
- 7 University of Forestry received funding for major project
- 8 Forest statistics: Changes of quantitative indicators of forests and forest areas for 1985-2015
- 10 Bioenergy sources: There is good potential for replacing fossil fuels with bio-fuels
- 12 Gora presents Nature Park "Belasitza": Mountain of unification
- 14 Festival of chestnut: Belasitza welcomed hundreds of visitors
- 15 Awards: Prof. Dimitar Kolarov - honorary title "Doctor Honoris Causa"
- 18 Initiatives: Open Day - innovation and mutuality
- 20 Experience and practice: 45 years Bulgaria in FAO International commission on poplars
- 22 Awards
- 23 Information
- 24 World Cup: Best woodcutter for 2016
- 25 Jubilee: Nikola Mihaylov turned 80 years
- 26 Guest of the Editorial office: Donka Naydenova
- 28 News from nature parks
- 29 In memoriam
- 31 I love Bulgaria: Preobrajenski Monastery - the history of the Bulgarian spirit
- 32 Annual content

Национално съвещание

Перспективи и насоки на стопанисването на издънковите дъбови гори

Националното съвещание, посветено на стопанисването на издънковите дъбови гори, се състоя от 8 до 10 ноември. Мероприятието се организира от Министерството на земеделието и храните и Изпълнителната агенция по горите, с участието на зам.-министъра на земеделието и храните доц. Георги Костов, изпълнителния директор на ИАГ инж. Тони Кръстев, и зам. изпълнителния директор инж. Красимир Каменов, директори на дирекции в МЗХ и ИАГ, началници на отдели и експерти в ИАГ, директорите и експерти от държавните горски предприятия и техните структури, регионалните дирекции по горите, ЛЗС - Варна, Лесотехническият университет и Института за гората, неправителствени организации, както и лесовъди на частна практика. Специални гости на съвещанието от Република Турция бяха инж. Зекерия Мере - директор на РУГ - Истанбул, инж. Мехмет Йоздемир - директор на Изследователска станция към РУГ - Истанбул, инж. Нюфер Явуз - директор на ДГС - Къркларели, инж. Ихсан Джейлан - директор на ДГС - Демиркьой. Събитието бе организирано в две части и ръководено от г-р инж. Ценко Ценов - директор на дирекция „Гори и лесовъдски дейности“ в ИАГ. В теренната част за посещение бяха предвидени демонстрационни обекти на територията на ДГС - Панагюрище, и ДГС - Генерал Тошево, а в теоретичната част бяха представени презентации, които поставиха важни въпроси и породиха дискусии. Всички направени предложения по време на съвещанието бяха обобщени от работна група, чиято дейност ще продължи и през следващите месеци, като крайната цел е да се изработят конкретни мерки, свързани и с промени в нормативната уредба, за стопанисване на издънковите дъбови гори.

Обект - Стрелча. На 8 ноември участниците в съвещанието посетиха демонстрационен обект в землището на Стрелча, на територията на ДГС - Панагюрище, на площ 21.6 хектара (сн. 1 и 2).

Обектът бе представен от инж. Рашко Генчев - ст. лесничей на ГСУ - Стрелча, ДГС - Панагюрище. 70-годишното издънково насаждение с участието на зимен дъб (9), благун (1) е с пълнота 0.7, с неравномерен строеж и структура. През 2002 г. е изведена санитарна сеч заради съхнене, през 2011 г. - постепенно-котловинна сеч, осеменителна фаза.

Посетеният обект е включен в пробна площ, данните от която са използвани, за да се разработят два модела на стопанисване на издънковите дъбови гори - традиционно и адаптивно стопанисване, като са направени симулации при три различни климатични сценария. Резултатите от симулациите показват как ще изглежда гората след дълъг период от време при различните видове стопанисване и климатични сценарии и бяха представени по време на семинарната част на съвещанието.

На дискусията бе подложен въпросът за целите пред насаждението в различните му части и подходите, с които могат да се постигнат.

Участниците изслушаха мненията на г-р инж. Ценко Ценов, инж. Димитър Бърдаров, инж. Емил Ракъджиев (ИАГ), гл. ас. Нено Александров и гл. ас. Мартин Борисов (ЛТУ), доц. Груд Попов (ИГ - БАН), г-р инж. Георги Гозушев (РДГ - Благоевград), инж. Кремена Атанасова (РДГ - Сливен), инж. Венелин Рагков (РДГ - Бургас), инж. Антоний Стефанов („Булпрофор“), инж. Иван Пенков (Асоциация на горските фирми). **Обект - Генерал Тошево.** На 9 ноември съвещанието продължи на територията на ДГС - Генерал Тошево (сн. 3 и 4). Представен беше демонстрационен учебен обект в землището на с. Телериг, Добрич-

ка област, с обща площ 2100.4 ха, от които 2013.3 ха залесена.

Целта на обекта е да се изследва лесовъдският ефект от провеждане на различни видове сечи в екологичен, икономически и социален аспект, успоредно с отчитането на промените в останалите екосистемни услуги. В насажденията се предвиждат редица лесовъдски мероприятия, които ще позволят да се изучава динамиката и развитието на възобновителния процес в гората до 2025 година.

Данните за пробните площи бяха представени от ръководителя на проекта г-р инж. Йордан Петров и инж. Мария Кирилова - директор на ЛЗС - Варна. Част от екипа на проекта са също гоц. Груд Попов (ИГ - БАН) и гл. ас. Мартин Борисов (ЛТУ). На терена бяха показани три обекта с преобладаващо церови 70-80-годишни насаждения, в които са проведени възобновителни сечи по различни схеми. Участниците в съвещанието обсъдиха състоянието на насаждението, лесовъдските намеси в него и дадоха препоръки за по-нататъшното стопанисване. Мнения изказаха гоц. Груд Попов (ИГ - БАН), гл. ас. Мартин Борисов (ЛТУ), инж. Емил Ракъджи-ев (ИАГ), г-р инж. Георги Гозушев (РДГ - Благоевград), инж. Емил Гелов (РДГ - Шумен), инж. Петър Воденичаров (РДГ - Велико Търново), инж. Цветомир Груев (РДГ - Ловеч), инж. Юрий Флоров (РДГ - Берковица), инж. Иван Димитров (ДГС - гр. Елена), г-р инж. Йордан Русев (Варна), инж. Хасан Хасанов (Общински гори - гр. Кубрат), инж. Лиляна Райкова (частен лесовъд), инж. Станмир Пенчев (частен лесовъд) и други.

На посетените обекти в Стрелча и Генерал Тошево участниците изразиха различни позиции. Една част от лесовъдите направиха предложения стопанисването на издънковите дълбови гори да продължи по досегашния начин чрез ускорено превръщане и разширяване на площните сечища. В тази посока бяха направени следните конкретни препоръки:

- Периодът от време, през който се провеждат отделните фази на краткосрочно-постепенната сеч, и времето за разширяване на котлите при постепенно-котловинната сеч в издънковите гори за превръщане във високостъблени да се съобразява с наличието и състоянието на появилия се подраст, като по този начин ще могат насажденията да се превърнат ускорено, като в същото време ще се усвоява дървесина с по-

добри качества.

- Интензивността на провеждане на сечите при разширяване на котлите при постепенно-котловинната сеч да бъде до 30 % от първоначално установения запас на насажденията.

- В годините, предхождащи и последващи окончателното отсичане на зрелия дървостой, да се провеждат минимум по две отгледни мероприятия.

- Насажденията, в които е проведено окончателното отсичане на зрелия дървостой, да се включат в специален списък, по който да се извършва ежегодно наблюдение за състоянието на младите високостъблени насаждения и при необходимост да се провеждат отгледни мероприятия.

- Да отпадне изискването, предвидено при провеждане на краткосрочно-постепенната сеч в издънковите гори за превръщане във високостъблени, при което сечта в площта от насаждението, в която не са проведени сечи, да започва, след като младият дървостой в съседните отсечени площи достигне средна височина не по-малка от два метра.

В същото време други специалисти от практиката и научни работници със загриженост поставиха в дискусията важни за съвременното стопанисване на горите въпроси, свързани с устойчивото им управление,

камо непрекъснатото увеличаване на обема на тези гори, които са достигнали през последната година до 1 050 000 ха, и необходимостта от преразглеждане на подходите за стопанисване и управление, поддържане и защита на екосистемните им функции, необходимостта от тяхното адаптивно управление, свързано с промените в климата, изпълнението на стратегическата задача за природосъобразно стопанисване и групи.

Направени бяха следните по-конкретни препоръки:
 - Извеждане на сечите с пунктуални намеси, като се прилага индивидуален подход в различните части на насажденията. Възобновителните и отгледните меро-

приятия да се извеждат при отчитане на състоянието на дървостоя в отделните му части.

- Отгледането на семенния пограт да се извършва само в освободените площи (котли), а не по цялата площ на насажденията.

- Извеждане на отгледни сечи и загържане на корен на участъци от насажденията с наличие на семенни екземпляри и издънков дървостой с добър потенциал за растеж.

Участниците се обединиха около направения важен извод за прилагане на индивидуален и регионален подход при стопанисване на издънковите дъбови гори, което изисква и поддържане на капацитета и добра квалификация на лесовъдите.

Семинарната част бе открита от зам.-министъра на земеделието и храните доц. Георги Костов (сн. 5). „Основната задача е след съвещанието да се разпишат нови лесовъдски инструменти за намеса в издънковите дъбови гори, които да отразяват настоящата и бъдещата ситуацията в тях“ - подчерта той.

Форумът продължи с презентацията на д-р инж. Ценко Ценов, в която той представи някои от биологичните особености и екологични изисквания на дъбовете и цера, данни за тяхното разпространение и таксационните им показатели. С кратък анализ на стопанисването на издънковите дъбови гори беше показана динамиката на поставяните цели и прилаганите подходи

състоянието им. Инж. Мехмет Йоздемир - директор на Изследователска станция към РУГ - Истанбул, представи разпространението и проблемите на дълбоките гори в Република Турция. (Докладите от съвещанието очаквайте в следващите броеве.)

В края на семинарната част в знак на доброто сътрудничество между лесовъдските колегии на двете страни зам.-министър доц. Георги Костов, инж. Веселин Нинов - директор на СИДП - Шумен, домакин на съвещанието, и инж. Зекерия Мере - директор на РУГ - Истанбул, засадиха кленова фиданка (сн. 6).

Съвещанието приключи с формулирането и приемането на решения, изработени от работна група в състав: г-р инж. Ценко Ценов, инж. Димитър Бърдаров (ИАГ), г-р инж. Георги Гозушев (РДГ - Благоевград), инж. Златка Азманова (ЮИДП - Сливен), инж. Веска Стойнева (СИДП - Шумен), гл. ас. Мартин Борисов, гл. ас. Нено Александров (ЛТУ), доц. Груд Попов (ИГ - БАН), инж. Антоний Стефанов („Булпрофор“), г-р инж. Йордан Петров (частен лесовъд).

Заключителният текст гласи:

Ние, участниците в съвещанието, Отчитайки, че:

- издънковите дълбоки гори заемат значителен дял от горите на България - повече от 1 млн. хектара. Тези гори имат важно горскостопанско значение не само като ценен ресурс за дървопроизводство, но и като изпълняват редица екосистемни услуги - средообразуващи, ландшафтноформиращи, защитни и за опазване на биоразнообразието. Тяжното задължително превръщане в семенни, като основна цел от миналото, днес е практически неоправдано и трудно постижимо поради комплекс от икономически, екологични и социални фактори;
- използваните традиционни организационни подходи и лесовъдски системи за стопанисване са довели до опростяване на структурата и видовия състав на насажденията, както и до загуба на биоразнообразие;
- системно е подценявано значението на издънковите гори за производството на дървесина, горива и енергия, и ролята им за икономическото развитие на съответните райони, включително и в перспектива;
- прилаганите досега лесовъдски системи не са съобразени със структурата на собствеността и въведените допълнителни изисквания за природосъобразно стопанисване, при което се поставят на риск защитните и специалните функции на издънковите дълбоки гори.

(Продължава на стр. 22)

за периода от 1950 година до днес. В своето изложение той засегна въпроса за биологичните, екологичните и техническите изисквания при възобновяване на издънково-семенни дълбоки насаждения и предложи на аудиторската изводи и препоръки.

В презентацията на Катедра „Лесовъдство“ на ЛТУ, представена от нейния ръководител доц. Георги Костов, гл. ас. Нено Александров и гл. ас. Мартин Борисов, беше предложено понятието за адаптивно стопанисване на горите като лесовъдска концепция, бяха разгледани резултатите от извършените симулации за експерименталния обект в Стрелча, въз основа на които са оформени няколко сценария за бъдещето на издънковите дълбоки гори за продължителен период от време. Анализирани бе състоянието на издънковите дълбоки гори и техните проблеми, като бяха дадени препоръки и очертани насоки за бъдещо стопанисване. В презентацията си доц. Груд Попов - ръководител на секция „Лесовъдство“ в Института за гората на БАН, коментира данни и прогнози за състоянието на издънковите дълбоки гори, направи преглед на концепциите за превръщането им и анализ на подходите за стопанисване.

В доклада си инж. Цветомир Груев - експерт в РДГ - Ловеч, представи данни за стопанисването на издънковите дълбоки гори в частните имоти на територията на Регионалната дирекция и мерки за подобряване на

Дипломира се випуск 2016 на ЛТУ

На 27 октомври в Аулата на Лесотехническия университет тържествено бяха връчени дипломите за висше образование, както и за научните степени „професор“, „доцент“ и „доктор“. Празника уважиха проф. Веселин Брезин - председател на фонд „Научни изследвания“ на МОН, д-р инж. Деница Пандева - директор на дирекция „Проекти и международни дейности“ в ИАГ, управителят на фирма „Андреас Штил“ - инж. Георги Драганов.

По традиция тържеството беше посветено на Деня на народните будители, 1 ноември. Празнично слово по повода произнесе проф. д.в.н. Теодора Попова.

С поздрав към присъстващите се обърна ректорът на ЛТУ проф. д-р Иван Илиев, а специални пожелания отправи към абсолювентите от випуск 2016.

▲ Ректорът проф. Иван Илиев, заместник-ректорите (от дясно наляво) проф. Милко Милев, доц. Боянка Желязова и доц. Нено Тричков и деканите на факултетите в ЛТУ

Дипломирани професори, доценти и доктори (от ляво надясно): г-р Петър Николов, проф. Димитричка Димитрова, проф. Васил Стипцов, доц. Надя Златева, доц. Галин Милчев, ректорът проф. Иван Илиев, доц. Радостина Попова, г-р Нелина Нейкова, г-р Галина Янчева, г-р Йоана Йолова, г-р Васил Мерджанов; втори ред: г-р Веселин Шахънов, г-р Александрина Костадинова - Славева, г-р Светослав Митков, г-р Васил Колев

Първенците на випуска с ректора проф. Иван Илиев

Тази година в ЛТУ се дипломират 220 души в образователно-квалификационна степен „бакалавър“ и „магистър“. На тържествената церемония в Аулата ректорът връчи дипломите на 40-те отличници на университета, както и на трима професори, трима доценти и деветима доктори.

За втора година абсолювентите тържествено произнесоха Галилеевата клетва за използването на науката само за благо на света.

Поздравителни адреси се получиха от министъра на регионалното развитие и благоустройството Лиляна Павлова и зам.-министъра на земеделието и храните доц. Георги Костов.

Връчването на дипломите за висше образование продължи по факултети и завърши с традиционното хвърляне на абсолювентски шапки в двора на университета.

Юлия СЪБЧЕВА
Снимки Йордан ДАМЯНОВ

Абсолювентите от Факултет „Горско стопанство“ се сбогуват със студентския живот и своя декан доц. Мариус Димитров (в средата)

ЛТУ получи финансиране по голям проект

На 8 ноември се проведе пресконференция за обявяване на началото на проект „Модернизирани и обновяване на образователната инфраструктура на Лесотехническият университет - София“ в Ректората на висшето училище.

Участие взеха проф. Иван Илиев - ректор на ЛТУ, проф. Милко Милев - заместник-ректор по учебната дейност, доц. Нено Тричков - заместник-ректор по научна и приложна дейност, декани на факултетите, инж. Ирена Петкова - директор на РИОСВ - София, Димитър Дилчев - кмет на Район „Студентски“, представители на Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ), други висши учебни заведения, медици. Екипът на проекта бе представен от неговия ръководител чл.-кор. проф. д.а.н. Атанас Ковачев.

Основната цел на проекта е подобряване на качеството на учебната среда за образование на студенти, специализанти, докторанти и преподаватели по професионални направления „Горско стопанство“ и „Науки за земята“ на ЛТУ чрез осигуряване на модернизирана и рентабилна образователна инфраструктура - обновяване на материалната база, подобряване на енергоефективността на сградния фонд, създаване на достъпна архитектурна среда и осигуряване на съвременно оборудване за модерно обучение и практика.

В плана на проекта е заложена реконструкция и промяна на предназначението на тавански етаж на основната сграда, което преустройство ще предостави допълнително капацитет за преподаватели, студенти и обслужващ персонал. Ще бъдат изградени 26 нови кабинета, от които за факултет „Горско стопанство“ - по дисциплините „Дистанционни методи и ГИС“, „Горски култури“, „Технологично проектиране в горското стопанство“, „Лесовъдство и горски недървесни видове“, „Инвентаризация на горите и горското планиране“ и други, а за факултет „Горска промишленост“ - по „Инженерни изследвания и

На пресконференцията по проекта (от ляво надясно): доц. Нено Тричков, доц. Мариус Димитров - декан на факултет „Горско стопанство“, проф. Иван Илиев, чл.-кор. проф. Атанас Ковачев, доц. Мариана Дончева-Бонева - декан на факултет „Екология и ландшафтна архитектура“, проф. Милко Милев и доц. Живко Гочев - декан на факултет „Горска промишленост“

CAD&CAM проектиране“, „Защита и модифициране на дървесината“, „Проектиране и дизайн на мебели“. Учебните кабинети ще бъдат обзаведени с ново оборудване, включващо компютри, мултимедии, уреди и инструменти за учебни цели при практическите упражнения. Предвижда се два нови асансьора и проектиране на свободен достъп за хора в неравностойно положение.

Проект „Модернизирани и обновяване на образователната инфраструктура на Лесотехническият университет“ е финансиран по Оперативна програма „Региони в растеж“ (2014-2020), Приоритетна ос 3 „Регионална образователна инфраструктура“, процедура на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Подкрепа за висшите училища в Република България“. Стойността на бюджета е 3 263 456.24 лв., като безвъзмездното финансиране от Европейския фонд за регионално развитие е 78 %, а националното финансиране - 13.78 на сто. Започва на 29.09.2016 г. и е със срок за изпълнение 2 години.

Мина ОГНЯНОВА

Информация

Електронният дневник в дървопреработващите предприятия - задължителен

В над 4000 предприятия за преработка на дървесина в страната от 1 януари 2017 г. ще бъде внедрен електронен дневник. Официалното представяне на системата за независимо електронно проследяване и отчитане на дървесината се състоя на 10 ноември в дървопреработващото предприятие „Гораинвест“ - Русе. На демонстрацията на действието на въведения в пред-

приятието електронен дневник присъстваха министърът на земеделието и храните Десислава Танева, зам.-министърът доц. Георги Костов, изпълнителният директор на ИАГ инж. Тони Кръстев и зам. изпълнителният директор инж. Красимир Каменов. Чрез електронната система, която действа от тази година в системата на ИАГ, се отчита два пъти увеличаване на капацитета

за контрол, в който активно участват и граждани, върху добива и извозването на дървесина. Новият модул на електронния дневник може да бъде изтеглен от електронната страница на ИАГ и да бъде внедрен безвъзмездно във всяко едно от дървопреработващите предприятия. Безплатно ще е и обучението на всички експерти от дървопреработващите предприятия. **Т**

Промени на количествените показатели на горите и горските територии за 1985-2015 г.

Ще разгледаме промените на количествените и качествените показатели на горите и горските територии, намиращи се под юрисдикцията на Закона за горите, за периода 1985-2015 година. В този 30-годишен период постепенно се утвърждават принципите за устойчивото и многофункционалното стопанисване на горите.

КОЛИЧЕСТВЕНИ ПРОМЕНИ

Горската площ към 31.12.2015 г. е 4 222 874 ха, от която залесената е 3 833 640 ха, незалесената - 65 065 ха, и недървопроизводствената - 300 151 хектара. Клековите формации заемат площ 24 018 хектара. Промените в залесената горска площ по стопански класове са дадени в *таблица 1*, като са взети отчетите за горския фонд за съответните години.

Таблица 1

Промени в земите на горския фонд за периода 1985-2015 г.

Стопански клас	Площ, ха	Възр., г.	Запас, м ³	Запас, м ³ /ха	Прираст, м ³	Прираст, м ³ /ха
Иглолистни	1 054 350	54	302 614 600	287	6 289 892	5.97
Широк. високост. Издън.	945 728	81	201 191 236	213	2 619 667	2.77
за превр.	1 351 815	54	168 050 412	117	4378469	3.24
Нискостъбл.	481 747	36	18 665 335	37	843 057	1.75
По години						
Всичко, 1985 г.	3 229 369	40	336 200 000	104	9 107 000	2.80
Всичко, 2000 г.	3 375 000	39	526 063 000	156	13 646 000	4.04
%	104.5		156.5	150	149.8	144.3
Всичко, 2015 г.	3 833 640	57	680 621 583	177	14 131 105	3.68
%	118.7		202.4	170	155.2	131.4

Териториите - предмет на горскостопанска дейност, през разглеждания период са увеличени с около 18 % в резултат на самозалесили се работни земи, поляни и арондацията на някои крайселищни територии. Значително е увеличена средната възраст - от 40 през 1985 на 57 години през 2015 година. Дървесният капитал, или запасът, е увеличен над два пъти - 202.4 %, но средният запас на хектар е по-нисък - 170 %. Същите тенденции наблюдаваме и при динамиката в промените на средния годишен прираст. Увеличаването тук е съответно 155.2 и 131.4 %. Данните показват, че увеличаване е реализирано основно през първия отчетен период и се дължи главно на нереализираното по проектите ползване. При текущия прираст темповете на растеж са по-ниски, а за някои стопански класове -

под темповете на средния прираст. Причините се дължат главно на увеличаването на средната възраст.

Неравномерното разпределение на залесената площ по класове на възраст в края на периода се увеличава. Площта на младите насаждения е съответно 4 и 10 на сто (*таблица 2*).

Таблица 2

Разпределение на залесената площ по класове на възраст, %

Стопански клас	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Иглолистен	8	36	25	9	11	7	3	1
Широк. високост. Изд. за превр.	10	17	16	9	12	13	12	11
Нискостъблени	4	4	6	7	12	28	39	-
	17	16	12	9	12	17	17	-

Заб. 1. Отчет на ГФ за 2015 г. 2. Стопанските класове при високостъблените гори са през 20 г. и при издънковите - през 10 г.

Голямо е нарастването на площите на зрелите насаждения, на старите гори в широколистните стопански класове - 23 и 39 %, при норматив 14-16 %. През 1970 г. площта на широколистните високостъблени насаждения на възраст над 140 г. е 29 000 ха, през 2000 г. - 64 000 ха, а през 2015 г. тя достига 100 187 хектара. Това са насаждения с пълнота 0.57 и нисък среден годишен прираст - 1.82 м³ на хектар. Причините за това са преди всичко приетите методи при стопанисването на горите. С неравномерното разпределение на площите по класове на възраст се нарушава принципът за трайност и устойчивост в стопанисването и ползването. Таблиците за растежа и продуктивността на дървостойките показват, че в резултат на посочените промени текущият прираст на хектар е намалял приблизително с около 18-20 на сто.

Определеното с лесоустройствените проекти *годишно ползване* е увеличено с около 30 % и в края на периода достига 8 459 437 м³ и представлява 67.0 % от средния годишен прираст - 14 131 105 куб. метра. Причините за тази голяма разлика са както от лесовъдски, икономически и технологичен, така и от екологичен и природозащитен характер - големите и разнообразни нормативни ограничения при горите със специално предназначение. Количествените показатели и тяхната структура дават възможност годишният добив на дървесина в близко бъдеще да бъде увеличен.

КАЧЕСТВЕНИ ПРОМЕНИ

През изтеклите три десетилетия са настъпили значителни промени в състава на горските формации. Площта на иглолистните е намалена от 1 194 000 ха на 1 054 000 ха, в т.ч. на белия бор, който дава облика на иглолистните гори - от 569 800 ха на 553 612 хектара. Статистиката показва увеличаване на площта на широколистните, в т.ч. на основните горскодървесни видове: на бука - от 546 604 ха през 1985 г. на 621 289 ха през 2015 г., на дъбовете съответно от 798 491 ха на 955 078 хектара. За сметка на реконструирани нискобонитетни горски формации значително са подобрени растежът, запасът и прирастът. Площта на акацията е нараснала на 153 051 ха и на келявия габър - на 197 909 хектара. Все още голяма е площта (118 027 ха) на групата „груги“, икономически неефективни от дървопроизводствена гледна точка широколистни дървесни видове и храсти. В площта и структурата на **смесените насаждения** също са настъпили някои съществени промени (таблица 3).

Таблица 3

Изменения в площта и структурата на смесените насаждения, ха

Вид насаждения	1980 г.	2000 г.	2015 г.	%
Смесени иглолистни	197 975	221 600	227 275	114.8
Иглол.-широколистни	236 734	339 887	321 856	140.0
Смес. широк.-иглолистни	14 863	16 455	20 091	135.1
Смес. широколистни	655 109	678 210	387 280	59.1
Смес. издънк.-широкол.	435 230	582 902	927 015	213.0
Всичко	1 539 911	1 839 054	1 883 517	122.3
%	100.0	119.4	122.3	-

По статистически отчети площта на смесените насаждения е увеличена на 1 883 517 ха (122.3 %) и представлява 44.6 % от залесената горска площ. Това е положителна тенденция, която трябва да се регулира и направлява. Важното е да се запази доминиращото, оп-

тималното участие на иглолистните и съответно на дъбовете и бука при широколистните смесени формации.

Качеството и структурата на дървесния капитал са сравнително ниски. Лесоустройствените разчети показват, че делът на едрата широколистна дървесина с по-високи технически и икономически показатели е твърде малък. Така от отсечените през 2015 г. 4 009 139 м³ широколистна дървесина 3 153 051 м³ (78.6 %) са реализирани като дърва и само 11.4 % като едра строителна дървесина.

Горите в нашата страна са обособени в две основни групи: с дърводобивни и средообразуващи функции - 1 591 465 ха (37.7 %); защитени, рекреационни и в защитени територии - 2 631 409 ха (62.3 %). Или всичко 4 222 874 ха (100.0 %), в т.ч. в „Натура 2000“ 2 036 666 ха (48.2 %).

С приемането на новите насоки за устойчиво стопанисване се увеличава площта на горите с доминиращо природозащитно и екологично направление - 62.3 %, и особено на парковете и на горите от „Натура 2000“. Динамиката на промените показва, че през 1985 г. площта на горите със специално предназначение е 29.2 на сто. Прекомерното увеличаване на тези територии се отразява негативно на ефективността на горкостопанската дейност. Необходима е по-строга икономическа оценка при тяхното определяне.

През разглеждания период от 30 години са настъпили съществени подобрения в количествените и качествените показатели на горските формации, които се дължат главно на масовите залесявания през втората половина на миналото столетие и на прилаганите тогава и сега лесовъдски системи на стопанисване. С регулиране на посочените негативни тенденции ще се създадат условия за оптимизиране на състава и структурата на насажденията и за повишаване на производствения и екологичния потенциал на горските територии.

Инж. Христо ВЪЧОВСКИ

Новини от държавните предприятия

ЮЗДП в инициатива „Растем заедно с нашата гора“

На 30 октомври 600 фиданки от бял бор и 50 брезички засадиха ученици от четири училища в селата Гърмен, Дебрен, Ог-

няново и Рибново върху опожарени горски площи на територията на ДГС - Гърмен. Със залесяването край с. Осиково в Запад-

ните Родопи бе поставено началото на новата екологична и образователна инициатива на Югозападното държавно предприятие - Благоевград, „Растем заедно с нашата гора“.

Кампанията, която ще продължи в различни подразделения на ЮЗДП, е насочена към децата, а целта е да се научат как се създава гора, да се възпита в тях любов и отговорност към това богатство. В откриването на кампанията участие взеха зам.-директорът на ЮЗДП инж. Димитър Димитров, началникът на отдел „Възобновяване на горите“ инж. Вера Станишева, директорът на ДГС - Гърмен, инж. Марко Запрев, кметът на община Гърмен Минка Капитанова.

Снежана ПАСКАЛЕВА

ИМА ДОБЪР ПОТЕНЦИАЛ ЗА ЗАМЯНАТА НА ИЗКОПАЕМИ ГОРИВА С БИОГОРИВА

„Топлинните пазари са доминирани от изкопаеми горива, въпреки че съществува добър потенциал за замяната им с устойчиви твърди биогорива“ - казва в интервю Herbert Tretter - координатор на финансирания от Европейския съюз проект „Bioenergy4Business“ (B4B). Това е проект от програма „Хоризонт 2020“, който се опитва да се справи с основните обществени предизвикателства за гарантиране на сигурна, чиста и ефективна енергия за Европа. Проектът има за цел улесняване на използването на наличните местни твърди биогорива за топлинни цели вместо използваните досега изкопаеми горива. Фокусирането само върху топлина е съзнателен избор, тъй като биотоплината е най-ефикасният и жизнеспособен начин на използването на биомаса в частния и публичния сектор. Проектът включва както страни, които вече са напреднали в използването на биомаса за отопление - Австрия, Германия, Дания, Финландия, Холандия така и включващи се сега.

Целта е напредналите страни партньори да прехвърлят своето ноу-хау и опит, за да популяризират „биотоплението за страни в преход“, каквито са Полша, Словакия, Хърватия и Гърция, и на по-малко развитите в това отношение страни - Румъния, България и Украйна. Европейската асоциация за биомаса (АЕВІОМ) се присъедини към консорциума, за да се пренесе опитът на проекта отвъд партньорските страни. Накратко В4В събира 11 страни партньори, които желаят да убедят ключовите заинтересовани субекти да преминат от изкопаеми горива към биоенергия.

Идеята на проекта всъщност идва от две прости наблюдения. Първо, твърдата биомаса като странични продукти от гърводобивната и гървопреработвателната промишленост (гървесни стърготини, пелети и слама) доказва, че е евтина, надеждна и леснодостъпна опция за гориво. В някои страни оползотворяването на биомасата е достигнало много висока степен на проникване на пазара, както биомасата за топлофикационни цели в Австрия. Напротив, по-малко развитите гържави често имат топлинни пазари, доминирани от изкопаеми горива, въпреки че съществува добър потенциал за устойчиви твърди биогорива. Този потенциал често далеч не се използва пълноценно и понякога дори е напълно неизползван. За да се стимулира механизмът за промяна, трябва да бъдат създадени благоприятни условия и да бъдат образовани ключовите заинтересовани субекти. Една от основните цели на В4В също е да се повиши интересът към биотоплението както на политиците, така и на представителите на бизнеса от основните пазарни сегменти. Като насока преди всичко е към средномащабните инсталации.

Системите за отопление на твърда биомаса са особено атрактивни за инсталации с високо и постоянно търсене на топлина. В сравнение с по-малките, средно- и егромащабните котли на биомаса имат пониски инвестиционни разходи, които намаляват още повече при инсталации с голям брой експлоатационни часове. Ето защо европейските предприятия и големите обществени, търговски и жилищни сгради

представяват интересни и перспективни пазари за отопление на твърда биомаса, а статистиката показва, че изкопаемите горива все още доминират производството на топлинна енергия в тези области. Първият добър пример за успешното преминаване към отопление на биомаса е приложение на вътрешен пелетен котел в детска градина „Елхица“ в Чепеларе (България). Преди осъществяването на проекта отоплението е осигурявано от работещ с мазут котел, разположен в приземния етаж. Поради високите енергийни разходи екипът на детската градина възложил на управлението да се търсят ефективни решения за подобряване на енергийната ефективност и намаляване на разходите за гориво. През 2008 г. е инсталирана по-модерна система с пелетен котел. Този проект показва, че общинските сгради в цяла Европа имат значителен потенциал за икономия на енергия.

Най-жизнеспособната опция в топлофикационния сектор често използва изкопаемо гориво, както е в страните от Източна Европа, е замяната на горивата с биогорива, като тези инвестиции не включват разходи за нови инсталации за отопление на мрежата. Новите котли на биомаса, които поемат основното натоварване, могат да работят много ефективно и икономично. Новите топлофикационни системи имат много високи инвестиционни разходи за тръбопроводи. Проектите на топлоцентрали на биоенергия с високо и постоянно търсене на топлина и къси гържини на топлоразпределителните мрежи са най-обещаващите. Такива проекти не трябва да бъдат особено големи, за да са успешни.

Мащабните нови „публични инфраструктурни проекти“ - с по-малко привлекателни съотношения на консумирана топлина и гържина на разпределителната мрежа - като цяло не предлагат добри срокове на възвръщаемост. Положителното възприемане на инвестиционните инфраструктурни проекти от страна на крайните потребители и на местната общност е необходим фактор за успех. Разработчиците на проекти в диалога с възложителите трябва ясно да посочват истинските предимства на биомасата в сравнение с изкопаемите горива. Първо, парите, похарче-

ни за сметките за отопление, остават в региона и създават местна добавена стойност и работни места. Второ, изменението на климата се смекчава чрез използване на биогорива с почти нулеви вредни емисии (поради късите транспортни разстояния). И накрая, приходите от предлагането на биогорива могат да покрият разходите за правилното стопанисване на горите, което позволява увеличаване на стойността на складиранията дървесина. Благодарение на тези съгласувани подходи Австрия например е разработила през последните 30 години 2100 проекта за отопление.

Една от първите задачи на В4В беше да се идентифицират най-обещаващите топлина пазарни сегменти в светлината на една евентуална възможност за преминаване на биоенергия. За тази цел бяха интервюирани производители или вносители на вътрешни котли на биомаса, инженери по планиране и разработване на проекти, за да се събере информация за националните пазари на топлина. Резултатите от интервюто бяха допълнени със статистически данни за използването на изкопаеми горива в тези сегменти на пазара, както и със съответната пазарна структура. Пазарните сегменти, които са най-често идентифицирани като обещаващи, са обществени сгради, дърводобивна, дървопреработваща и хотелска индустрия, както и селското и горското стопанство. Други определени целеви пазари са съществуващите нови системи за централно отопление, болници и старчески домове, търговски сгради, хранителната и фуражната промишленост и многоетажни сгради. Дейностите на проекта В4В сега ще се съсредоточат върху тези национални целеви пазари.

Ако в региона има достатъчно предлагане на биогорива и площта на топлоцентралата дава възможност за адекватен капацитет за съхраняване, може да се развие предварителната техническа концепция за оползотворяване на биомаса и тя да бъде икономически оценена (прегледно проучване). Ако резултатът от това проучване се окаже положителен, може да последва подробно техническо планиране на проекта от инженерна компания.

Проектите за отопление на биомаса имат по-високи инвестиционни разходи в сравнение с проекти на изкопаеми горивата, но след това те се компенсират поради по-ниските разходи за биогорива. Също е важно, че инвестиционните разходи са адекватни. Разумното планиране, което се основава на високи стандарти и опит, изисква анализ на потреблението на топлина в дълбочина (средно- и дългосрочен план). Това, от своя страна, дава възможност за технически и икономически оптимизиран дизайн и оразмеряване на компонентите на централата (котел, тръби, склад, гориво и т.н.). Проекти с по-големи котли, тръби (свърхразмери) и други са не само твърде скъпи, но и неефективни, което означава ниска ефективност през целия живот на проекта. Запазването на първоначалните разходи, като не се инвестира достатъчно във висока ефективност, надеждност и екологосъобразно оборудване, също е грешен подход и има ефект, подобен на свърхоразмеряването.

Основният инструмент за информиране на целевата аудитория е интернет страницата на проекта

www.bioenergy4business.eu. Потенциалните инвеститори, оператори и разработчици на проекти могат да намерят много полезна и конкретна информация за 11-те целеви страни-партньори (безплатно), която съдържа:

- Преглед на съществуващите рамкови условия (регулиране, правна, административна рамка).
 - Преглед на съществуващите бизнес модели и схеми за финансиране.
 - Доклади за най-обещаващите топлинни пазарни сегменти в целевите страни.
 - Примери за добри практики на използване на отопление на биомаса и на веригите за доставка на биогорива.
 - Брошури за биоотопление - за собствени нужди, доставка на биогорива, област на биомаса за отопление.
 - Многоезичен инструмент за преобразуване на параметри на биогорива, обхващащ широка гама от твърди биогорива.
 - Примерни договори за доставка на биогорива.
 - Доклад за най-добри практики.
 - Многоезичен инструмент за оценка на топлоцентрални и прегледна оценка на проекти за вътрешни котли за собствени нужди.
 - Модел на прегледно проучване за отопление за собствени нужди на биомаса и топлофикационна централа на биомаса.
 - Препоръки за най-добрите решения за политическата рамка на отопление на биомаса.
- Освен това на (потенциални) национални заинтересовани лица ще бъдат предложени два национални информационни дена, два национални семинара за политики, три двудневни обучителни семинара за оценка и развитие на топлофикационни проекти и две двудневни международни учебни пътувания.
- В4В се стреми да убеди потенциалните инвеститори и оператори във възможностите, които дават ofertите от наличните местни биогорива. Ако може да бъде създаден постоянен ръст на търсенето (ръст на пазара на търсенето в страната), доставката на биомаса ще бъде организирана от пазара със собствени сили. За да подкрепи създаването на такава благоприятна среда, проектът изгражда мостове между политиките и участниците на пазара за подобряване на рамковите условия за отопление на основата на биомаса. Резултатите ще са по-добър и нов достъп на твърди биогорива до интересните топлинни пазари и повече/нови твърди биогорива, използвани в европейските пазари на топлина.
- Основни данни за състоянието на развитие на биоотоплението в съответната страна могат да бъдат получени от местни офиси за енергийно планиране, енергийни агенции, асоциации на биомаса и от специализирани проекти на ЕС, както е www.bioenergy4business.eu. Подробна информация може да бъде събрана от производителите на котли на биомаса, инженерни офиси, енергийни услуги и монтажни фирми на биомаса (по-големи проекти), монтажници на биомаса (по-малки проекти) и други експерти.

Превод
Проф. Анна АЛАДЖАДЖИЯН
председател на Националната агенция по биомаса (BGBIOM)

Представяме Природния парк „Беласица“

Планината на обединението

Най-младият български Природен парк - „Беласица“, е създаден през 2007 г., със заповед № РД-925а на министъра на околната среда и водите, а дирекцията - през 2008 г. като специализирано териториално звено на Изпълнителната агенция по горите. Паркът е разположен на северните склонове на планината, чието име взема, и граничи с две държави - на запад с Македония, на юг с Гърция. Площта на парка е 11 732. 43 ха и обхваща землищата на 8 села от община Петрич, известни като Подгорие - Беласица, Скрът, Габрене, Ключ, Яворница, Камена, Самуилово и Коларово, в което се намира и дирекцията на парка. От билото на планината на юг могат да се видят две езера - Дойранското и Керкини, на север - две планини - Огражден и Малешевска, а още по-далеч - Пирин и Славянка. Най-високите върхове на Беласица са Радомир (2029 м) и Тумба (1880 м). Именно Тумба е разположен на три граници. Планината Беласица поради специфичното си географско положение, климатичните особености и релефа има богато биоразнообразие. То е достигнало до наши дни в добре запазен естествен облик, защото един немалък период от новата история на Балканите Беласица е със статута „гранична зона“ и е оградена с бодлива тел. Тя е недостъпна дори за учените, а ние просто дълги години не я познавахме. Дори местното население не я е посещавало, а именно жителите на подгорските села са колоритни със своите традиции и обичаи, които съхраняват с векове. Хората, живеещи в една планина, но в три държави, обичат природата на Беласица еднакво. Границите вече не пречат на обединението. Животът на планината и животът на хората трябва да са едно хармонично цяло. Или, както казва директорът инж. Добриел Радев: „За района сме създали структурата, която да има полза за населението“. Любопитен факт за създаването на парка е, че то е инициатирано от неправителствената организация - Българска фондация „Биоразнообразие“. Обявяването на планина Беласица за защитена територия е с цел опазване на вековни гори, съставени основно от обикновен бук и обикновен кестен, които заедно с гръцката територия са най-обширните кестенови масиви на Балканския полуостров, и естествени местообитания на чинар, както и на защитени и ендемични растителни и животински видове - обикновен тис, бодливолистен джел, планински явор, карстова люцерна, албански крем, белогръб и черен кълвач, и на уникални и представителни съобщества и екосистеми в безлесната зона на планината. Общо за Беласица са установени 1500 растителни вида, от които редица са защитени от Закона за биологичното разнообразие, български и балкански ендемити и видове, включени в Конвенцията за международна търговия със застрашени видове от дива-

та флора и фауна. Установени са 1500 вида безгръбначни и 180 вида гръбначни, сред които има български и балкански ендемити, реликтни и редки видове. Грижа за опазване на природата на планината си „поделят“ ПП „Беласица“, Националният парк „Езеро Керкини“ - Гърция, както и европейската екологична мрежа „Натура 2000“.

Макар че всеки природен парк у нас е неповторим и оригинален по своему, „Беласица“ с чара си на „непозната планина“ привлича в топлите си прегръдки все повече посетители. Създадена и с идеята за укрепване на връзките с местните хора и подпомагане на местната икономика, администрацията на парка като институция на горския сектор само за 8 години успя да постигне много. В Дирекцията на парка работят всичко на всичко четирима души, като се очаква след скорошен конкурс да има и двама горски инспектори. Просто поставете на едната страна на везните тази численост на персонала, а на другата - свършената досега работа, до която успяхме да се докоснем и ние, и кажете оценката си за тази държавна институция.

ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ

За ПП „Беласица“ ползотворната за парковете Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.“ позволи да се изпълнят няколко проекта - „Изпълнение на дейности за устройство и управление на ПП „Беласица“, финансиран от ЕС и националния бюджет на България, „Трансгранично сътрудничество с Гърция“. Със завършен резултат са проучванията, проведени през 2013-2014 г. на кестеновите гори - най-голямото богатство на парка.

Колективът на ДПП „Беласица“ (от ляво надясно): Маргарита Георгиева - гл. специалист „Инфраструктура и връзки с обществеността“, инж. Добриел Радев - директор на парка, София Костадинова-Илкова - гл. експерт „Биоразнообразие, международна дейност и проекти“, и Софя Кирова - ст. счетоводител

Изследванията на специалистите включваха както възобновителния потенциал и здравословното състояние на младите насаждения, така и вземане на проби от силно патогенни щамове рак по кестена. Констатациите и препоръките ще са важни за управлението на кестеновите гори.

Преди 3 години ДПП „Беласица“ извърши проучване на състоянието на най-използваните туристически маршрути, а през 2014 г. бе реализирано укрепването им, които преди официалното обявяване на парка бяха 4, а сега са 8.

Важно е за посетителите, за да са наясно, че навлизат в защитената територия, да бъдат очертани на терен (с бяла и червена ивица боя по дърветата) границите на Природния парк. Всички поставени от Дирекцията дървени табла бяха подновени, а информацията върху тях - преиздадена. Изработени са и нови табла, табели и входни портали с информация за посетителите на парка. Изградени са и нови тематични пътеки.

Особено място представлява Посетителският център „Беласица“, който се намира в сградата на Дирекцията. Той е открит през 2013 г. и оттогава в него кипи истински живот. С любов и креативност е изградена интерактивната експозиция на Центъра, в основата на която са няколко образователни и информационни модула, изложби и зала за обучение и семинари.

Деца са най-любопытните посетители на Центъра. За тях дори бе обособена „Работилница за детски инициативи“. ДПП „Беласица“ поддържа партньорски отношения с всички училища в района, особено ако в тях работят ученически екоклубове или групи по природозащита. В Посетителския център бяха проведени и няколко междуучилищни форума, на които учениците представиха свои литературни творби и рисунки, сценки и презентации, посветени на планината.

За различни възрастови групи са изработени интерпретативни програми - за флората, за пеперудите на Беласица.

Добре обмислени и обозначени са велосипедните маршрути в ПП „Беласица“, като най-новите от тях са „Алея на здравето“ и „Старият път“.

В изпълнение на проекта е издадена поредица информационни и рекламни материали, които са познавателни и с добър дизайн. В Посетителския център изгледахме и първата част на филма за Парка - „Природното наследство на Беласица“, а има и втора част - „Културно-историческо наследство, туристически атракции и маршрути в ПП „Беласица“.

Дирекцията на парка въведе съвременен високотехнологичен подход към управлението на защитената територия, като изгради комуникационната система за наблюдение и опазване на Парка. Системата представлява наблюдателна кула, която се намира в района на хижа „Конгур“, оборудвана е с комплект електроника в единна система за наблюдение, охрана, мониторинг, анализ, комуникация и ранно известяване за неблагоприятни и рискови събития. Наблюдателният компонент е свързан с команден център в административната сграда на Дирекцията на парка. Системата дава възможност за бърза реакция при пожар или други природни бедствия.

ДА СЕ ПОТОПИШ В КРАСОТАТА И ПОЗНАНИЕТО ЛИЧНО

Живеем във времето, когато интернет пространството, средствата за масова информация, интерактивните и интерпретативните програми ни дават значително повече информация и познание, отколкото само преди 20 години. Те са в помощ на всяка институция, включително и работещата с природата. Но може ли с тях да заменим живото общуване и емоциите, които ни дава самият чародеен свят на горите, цветята, водата?

Планината Беласица е дом на водопадите. Те не са от най-големите, но емоцията, която даряват, е огромна. Лешнишки, Камешнишки, Яворнишки, Мангъро и Дъбицата са кристалните корони на челата на подгорските села.

Още докато стигнеш по маркираната туристическа пътека до горедолу най-лесния за достъп от системата водопади, разположени по р. Камешница - Камешнишкия водопад, попиваш като гледка и мирис много особен свят. Този свят се разпределя по всички други сетива и много силно се утаява в сърцето. Срамежливият още се нарича Камешнишкия водопад. Не е за вярване, но това име той си „изпроси“ сам - дълго време е бил неизвестен и е открит едва преди няколко години. На нас неговата „срамежливост“ се вижда в това, че не привлича погледа отдалече, а се открива внезапно. И тъй като не се качваш, а слизаш, неочаквано се озоваваш „в краката“ на това природно чудо. Прав като някаква водна свещ, той не дава да откъснеш очи от него и не те пуска лесно да си тръгнеш. По течението на р. Камешница този водопад е с най-големия пад на водата - 21 метра. А за достигането до някои от водопадите, разположени по реката, е необходима специална екипировка и подготовка. А представете си каква енергия блика от тази падаща вода напролет, когато снеговете започват да се топят!

Тази среща с Камешнишкия красавец е само част от туристическите атракции в ПП „Беласица“. За всяка една от тях са разработени туристически и тематични маршрути. По пътеката до Лешнишкия водопад, който е близо до х. „Беласица“, на 750 м н.в., интерактивните табла ще разкажат за 10 главни дървета на природния парк. Ако сте се запътили към Яворнишкия водопад, ще научите за цветята и пеперудите. Идете есенно време до водопада Мангъро - през чинарова гора, за да видите склонове, обсипани с есенни циклами.

Уникалният свят на символа на парка - кестена, се разкрива от кръговия маршрут „Животът на кестена“. Не трябва да се пропуска - такова представителство на този дървесен вид няма къде да се види.

Други тематични маршрути, изградени на територията на парка, са „Пеперудите и цветята на Беласица“, „Пътеката на мравката“, „Тайните на водата“, „Пътуване в историята“, „Цветна приказка“, „Кълвачите - пазители на горите“.

Още с обявяването на Беласица за природен парк тръгват да се развиват селският и екологичният туризъм и почти всяко от селата на Подгорието предоставя възможности за настаняване в категоризирани обекти. Един от най-красивите и най-вкусните празници, които провежда ДПП „Беласица“ вече пета година, е октомврийският Фестивал на кестена.

Фестивал на кестена

Беласица бе гостоприемна за стотици посетители

На откриването присъстваха (от ляво надясно): директорът на ДПП „Беласица“ инж. Добриел Радев, изпълнителният директор на ИАГ инж. Тони Кръстев, народните представители Даниела Савеклиева и инж. Димитър Танев, кметовете на с. Коларово Атанас Гошев и на община Петрич Димитър Бръчков, народният представител Георги Андонов, директорът на РДГ - Благоевград, инж. Иван Гергов

Едва ли имаше по-слънчев ден за откриването на Фестивала на кестена от 15 октомври. Беласица бе окъпана от есенни багри, а кестените благосклонно бяха разтворили бодливите си обвивки, които местните наричат „жинка“.

Празникът на кестена в с. Коларово е вече традиция, наложена от екипа на Дирекцията на Природен парк „Беласица“, с подкрепата на Българска фондация „Биоразнообразие“, Община Петрич, Пирински туристически форум и кметствата и читалищата на подгорските села.

За пета поредна година площадът на селото се изпълни със стотици желаещи да опитат вкусните местни ястия, повечето приготвени с кестени, да се насладят на богатата фолклорна програма и да споделят идеи за опазването на кестеновите дървета.

За апетита на посетителите се състезаваха крайшник и пляска от с. Самуилово, сладки погачи с кестени от с. Коларово, жинки и лан-

гини от с. Яворница, скрътски сладки, кестенов кекс, пупички, кестенови хапки и още много вкусоти, приготвени от жителите на подгорските села и учениците от Професионалната гимназия по икономика и туризъм „Проф. д-р Асен Златаров“ - Петрич.

Самодейни фолклорни групи към читалищата на Петрич и селата Беласица, Коларово, Самуилово, Камена, Яворница, Ключ, Скрът, Габрене, Тополница и Хаджидимово завладяха всички с пъстра фолклорна програма от местни песни и танци.

Към опазването на природата на този прекрасен край беше насочено представянето на Българска фондация „Биоразнообразие“, които изкушаваха посетителите да научат повече за планината и нейните обитатели, а най-малките - с игри и забавления в творческото ателие „Сръчко“. Своите идеи за опазването на природата споделиха и учениците от сдружение „Млад планинар“ - Петрич.

Гостите от македонското сдружение „Бела виста“ - Тетово, разказаха за опита си в организирането на местния фестивал на кестена - „Шарпланинска костениада“, който си поставя за цел освен популяризирането на традиционните храни и занаяти, и опазването на кестена, проблем, за чието решаване предлагат осъществяване на двустранно сътрудничество.

За природолюбителите от всички възрасти бе интересно да посетят експозицията в ДПП „Беласица“, да изгледат филмите за природното богатство и културно-историческото наследство на този красив край, както и да изминат туристическите маршрути „Животът на кестена“ и „Чудните водопади на Беласица“, изградени и поддържани от Дирекцията на Парка.

Екип на сп. „Гора“
Светлана БЪНЗАРОВА
Юлия СЪБЧЕВА
Снимки Йордан ДАМЯНОВ

Проф. Димитър Коларов - с почетно звание „доктор хонорис кауза“

На 26 октомври в Аулата на Лесотехническия университет се провежда тържествено заседание на Академичния съвет по случай връчването на проф. д.с.н. Димитър Коларов на почетното научно звание „доктор хонорис кауза“. То бе открито и ръководено от проф. г-р Иван Илиев - ректор на ЛТУ, в присъствието на официалните гости - проф. Боян Биолчев - бивш ректор на СУ „Св. Климент Охридски“ и председател на Националната агенция за оценяване и акредитация, проф. Камен Велев - бивш ректор на ХТМУ и член на Дирекционния съвет за висше образование и наука към Съвета за Европа, проф. Христо Цаков - директор на Института за гората при БАН, проф. Иван Лалов - бивш ректор на СУ, проф. Наньо Нанев - бивш съветник на министъра на земеделието и храните, проф. Веселин Брезин - бивш ректор на ЛТУ и управител на фонд „Научни изследвания“ на Министерството на науката и образованието, проф. Иван Божков - бивш ректор на Тракийския университет - Стара Загора, проф. Нино Нинов - бивш ректор на ЛТУ и председател на НСАР „САРБ“, инж. Тони Кръстев - изпълнителен директор на ИАГ, представители на различни фирми, колеги, студенти и приятели.

Професионалната, творческата и организаторската дейност на проф. Коларов представи доц. г-р Мариус Димитров - декан на Факултет „Горско стопанство“. Проф. Илиев прочете решението на

Проф. д.с.н. Димитър Коларов бе удостоен с почетното звание от ректора на ЛТУ проф. г-р Иван Илиев

Препълнената Аула на Лесотехническия университет показва уважение към проф. Коларов

Академичния съвет от 21.09.2016 г. за присъждане на званieto „доктор хонорис кауза“ на проф. Коларов за значителния му принос в развитието на ЛТУ и връчи сертификат, удостоверяващ отличието.

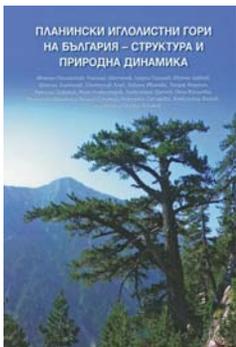
Проф. Димитър Коларов изнесе академично слово „Физиология на растенията - част от буквара за растителния свят на земята“ и благодари за високото отличие.

Поздравления към удостоените с почетното научно звание на Лесотехническия университет поднесоха инж. Тони Кръстев, проф. Христо Цаков, който отличи проф. Коларов с „Почетен знак“ на Института за гората, проф. Иван Палигорев - председател на Съюза на лесовъдите в България, г-р инж. Димитър Вълков - бивш директор на УОГС „Петрохан“, проф. Константин Ковачев - декан на Факултет „Ветеринарна медицина“ на Лесотехническия университет.

Поздравителни адреси бяха полу-

чени от Н.Пр. г-р инж. Меглена Плугчиева - посланик на България в Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн, и доц. Георги Костов - зам.-министър на земеделието и храните. **†**

Нови книги

Авторски колектив под редакцията на доц. г-р Момчил Панайотов, г-р Петър Беби и проф. г-р Стефан Юруков. Планински иглолистни гори на България - структура и природна динамика. София, ГЕОСОФТ ЕООД, 2016, 332 стр.

По данни на Европейската агенция за околната среда 49 % от територията на България са заети от планини, като в Централна, Западна и Югозападна България те са

преобладаващия тип ландшафт.

Авторският колектив на книгата - общо 18 души, си постави амбициозната цел да представи съществуващата информация - натрупаните данни от над един век изследвания, за планинските иглолистни гори на страната, както и да включи нови данни и ключови публикации в няколко направления. Разпределени в пет глави, материалите отразяват: видов състав и разпространение на планинските иглолистни гори, исторически сведения, процеси на растеж на основните дървесни видове и фактори на влияние, природни нарушения, структура и природна динамика на запазени в сравнително естествен вид представителни гори.

СКЪПИ СИНДИКАЛИСТИ, КОЛЕГИ
И ПРИЯТЕЛИ ОТ ГОРСКОТО СТОПАНСТВО
И ДЪРВОПРЕРАБОТВАЩАТА ПРОМИШЛЕНОСТ,

ИЗПРАЩАМЕ ЕДНА ГОДИНА,
ИЗПЪЛНЕНА СЪС ЗНАЧИМИ СЪБИТИЯ И МНОГО ЕМОЦИИ
И УСИЛЕНА РАБОТА В НАШИТЕ БРАНШОВЕ.

ЖИВОТЪТ ПРОДЪЛЖАВА И НИЕ СМЕ ИЗПРАВЕНИ
ПРЕД НОВА, НАТОВАРЕНА С ОЧАКВАНИЯ ГОДИНА -
ОЧАКВАНИЯ ЗА ЗДРАВЕ, БЛАГОДЕНСТВИЕ И ПРОСПЕРИТЕТ.

НЕКА ОЧАКВАНИЯТА НИ СЕ СЪДНАТ!
ЖЕЛАЯ НА ВАС И ВАШИТЕ БЛИЗКИ ЩАСТЛИВА,
СПОКОЙНА И МИРНА 2017 ГОДИНА!

Инж. Петър Абрашев
председател на ФСОГСДП

2017

Сдружение "Клуб Фортуна"

Скъпи фортунки,
честита Коледа и Нова година!

Желая ви нови постижения
в професията!
Сърцето и разумът ви да бъдат
в пълна хармония!
Обичта и подкрепата на любими хора
да ви държат гордо изправени
пред всички предизвикателства!
Здравето да ви стига за всичко!
Нека през 2017 г. вашият успех,
смелост, съпричастност
да бъдат пример за всички!

Инж. Юлия Тумбаркова
Председател на Сдружение „Клуб Фортуна“

Ариста ЛайфСайънс България

Ви поздравява с настъпващите Коледни и
Новогодишни празници!
С пожелание за здраве, благополучие,
лични и професионални успехи!

1124 София, ж.к. „Яворов“, бл.2, ап5
Тел: 02 943 4761; Факс: 02 944 15 29

www.arystalifescience.bg

25 години
КАЧЕСТВЕНИ ПРОДУКТИ И УСЛУГИ

НА ВСИЧКИ НАШИ
КЛИЕНТИ И ПРИЯТЕЛИ

ЩАСТЛИВА
и ПОЛЗОТВОРНА
НОВАТА 2017 ГОДИНА!

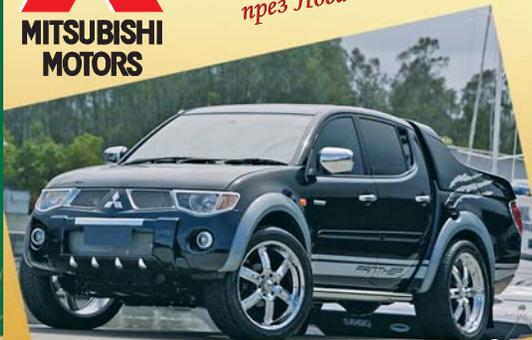
eco & forest consult. company
пролес
инженеринг ООД **proles**
engineering Ltd.

www.proles.bg, www.pu-pirin.com, www.pu-vitosh.com
e-mail: info@proles.bg, sales@proles.bg,
office.pupirin@gmail.com, office.puvitosh@gmail.com

Бъди по-добър!

Пожелавана на клиентите си
безаварийно пътуване
през Новата година!

РУБИН

Сервизът за вашето

mitsubishi

БОГАТА СКЛАДОВА НАЛИЧНОСТ

ЕТ „РУБИН - НИКОЛАЙ ФИЛИПОВ“

Офис и сервиз: София, кв. „Орландовци“,

бул. „Първа българска армия“ № 13

тел.: 02 931 31 84; факс: 02 832 21 13

GSM: 0888 544 628

e-mail: rubin@mail.bg

“КАВЕКО
инженеринг” ООД

Весели празници!
С най-добри
благопожелания!

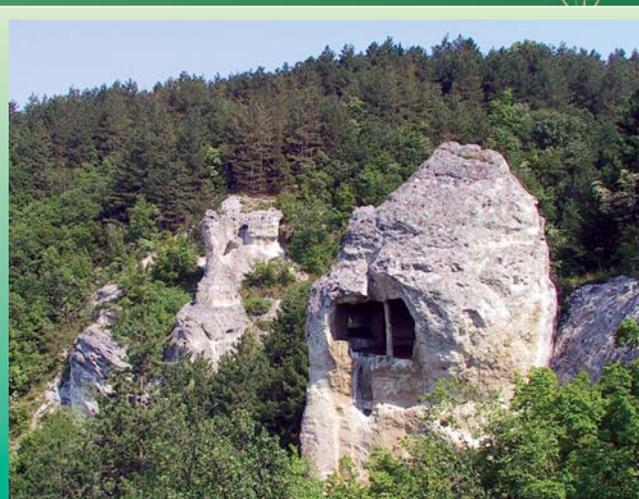

Южноцентралното държавно предприятие - Смолян, поздравява своите колеги и партньори с настъпващите коледни и новогодишни празници, като им пожелава здраве, лични и професионални успехи!

Весели Коледни и новогодишни празници, здраве и късмет през Новата 2017 година ви пожелава Югозападното държавно предприятие - Благоевград!

Североизточното държавно предприятие - Шумен, ви честити коледните празници и ви пожелава здраве и благополучие през Новата година!

kastamonu
Bulgaria

Поздравява работещите в горския сектор с Коледните и Новогодишните празници!
Нека и тази година успехът и удовлетворението да съпътстват професията ви, а здраве и щастие да спомождаат домовете ви всеки ден!
Да работим заедно за просперитета на Българската гора!

„Кастамону България“ АД —
с. Горно Сахране

Северозападното държавно предприятие - Враца, пожелава здраве и увереност в работата на всички, които милеят за българската гора!

БРАНШОВО СДРУЖЕНИЕ НА ПРАКТИКУВАЩИТЕ ЛЕСОВЪДИ
И ГОРСКИ ПРЕДПРИЕМАЧИ В БЪЛГАРИЯ

БУЛПРОФОР

НА ВСИЧКИ НАШИ ЧЛЕНОВЕ И НА ЦЯЛАТА ГИЛДИЯ
ОТ ПРАКТИКУВАЩИ ЛЕСОВЪДИ И ГОРСКИ ПРЕДПРИЕМАЧИ
УПРАВИТЕЛНИЯТ СЪВЕТ НА БУЛПРОФОР ПОЖЕЛАВА МНОГО ЗДРАВЕ И БЛАГОПОЛУЧИЕ!
ЧЕСТИТА И УСПЕШНА НОВАТА 2017 ГОДИНА!

БЪДЕТЕ АКТИВНИ И ПОЗИТИВНИ,
НО И НЕПРИМИРИМИ КЪМ ЯВЛЕНИЯТА, УРОНВАЩИ НАШАТА ПРОФЕСИЯ!
СЛЕДВАЙТЕ ПО-ДОБРИТЕ ПРАКТИКИ,
ЗА ДА МОЖЕМ ВСИЧКИ ЗАЕДНО ДА СЕ РАДВАМЕ НА ПО-ДОБРО БЪДЕЩЕ!
АКТИВИРАЙТЕ ДЕЙНОСТТА СИ В БУЛПРОФОР - РЕГИСТРИРАНАТА ПО ЗАКОНА ЗА ГОРИТЕ
С РАНГ НАЦИОНАЛНА БРАНШОВА ОРГАНИЗАЦИЯ В СЕКТОР ГОРСКО СТОПАНСТВО.

„Ден на отворените врати“ - новаторство и взаимопомощ

Преди 20 години българската фирма „Екотехпродукт“ ООД, създадена през 1990 г., става представител на известната американска компания „Wood-Mizer“ - производител на хоризонтални банцизи. Днес „Екотехпродукт“ е един от най-дългогодишните дилъри на фирмата в Европа. През това време българската фирма утвърди на националния пазар голяма гама продукти - от първия закупен през 1996 г. мобилен банциг на „Wood-Mizer“, който започва да разбичва материали в района на Чепеларе, до първата инсталирана в Европа автоматизирана линия за преработка на тънки трупи SLP 2. През 2002 г. „Екотехпродукт“ открива в Тетевен завод „Вита 02“ ЕООД - гъщерно производствено предприятие. Затова няма случайност в наградата „За най-бързо развиващия се дистрибутор“, която получи създателят и управител на „Екотехпродукт“ г-р инж. Калин Симеонов при откриването на традиционния „Ден на отворените врати“ на 7 октомври в Тетевен. Плакетът бе връчен от Инна Кузминова - отговорник за Източна Европа и PR на „Wood-Mizer“ (сн. 1). Такива награди са получили представителствата в Латвия и Чехия, но само „Екотехпродукт“ ООД е със стабилен ръст на продажбите през последните няколко години - средно 40 % годишно, и е единствена със собствено действащо гемо предприятие.

Тазгодишната среща бе с мотото „Ефективни технологии - с по-малко тежък физически труд и на достъпни цени“, което допълва миналогодишната тематика. Това е обяснимо в условията на все по-увеличаващия се дял на тънките трупи за преработка в неголемите частни фирми, ползващи продуктовете на „Екотехпродукт“, и липсата на работници, които да полагат тежък физически труд, както и необходимостта от нови машини и технологии за производството в гъщерното предприятие. Демонстрацията на всичките експонати тази година бе подчинена на тази тематика и включи: хоризонтални банцизи за трупи, заръбващи циркуляри, автоматичен циркуляр за гърва, барабанна дробилка за гървесен отпадък. Бе споделена една нова идея за технологията за производството на гърва за огрев, с която тежкия физически труд е намален до минимум (сн. 2).

Съществено облекчаване на труда при поемането на обикновено много тежките капази, талпи и призми след машината за разбичване на трупи може да се постигне с показаната система от надлъжен, разпределителен и напречни транспортъори, която автоматично насочва всички производи за по-нататъшно обработване или за подреждане. Като цяло транспортирането на материалите около машините в нашата промишленост е главно ръчно и тежко. Необходимите

Участниците в Деня на отворените врати в Тетевен

инвестиции за механизирани на тази операция не са по-ниски от основното оборудване и обикновено не се правят. Показана бе и новата машина за заръбване „Timbery“ Е 100 - с два триона, която може да повиши значително производителността в най-малките дъско-резни предприятия. „Timbery“ е дъщерна фирма на „Wood-Mizer“ и предлага качествено оборудване за не много големи обеми на производството на по-достъпни цени (сн. 3).

Денят на отворените врати на „Екотехпродукт“ обикновено се посещава както от клиенти, които сега са започнали с най-малките модели, така и от производители, които вече търсят по-производителни машини. Предимно за тази група, а и за други клиенти, по случай 20-годишнината от появяването на хоризонталните банцизи на „Wood-Mizer“ в България на специална промоционална цена беше предложен моделът LT 20 с пълна хидравлика (сн. 4). Само за един ден бяха продадени 8 такива банцизи.

В отгел „Маркетинг“ на „Wood-Mizer“ работи видеорежисьорът Марцин Пиотровски от Полша (сн. 5). Той е в България, за да снима най-успешните практики на фирмата. Една от добрите практики, заснети от Пиотровски, е работата на първата инсталирана не само у нас, а и в Европа, автоматизирана линия за преработка на тънки трупи SLP 2, в предприятието „Трон“ на Нежгет Яшар край Казанлък.

Заслужава да се отбележи една утвърдена, и може би дори уникална практика на „Wood-Mizer“, да предлага

на религиозни и учебни институции машини с до 50% отстъпка. Един от българските манастири - Етрополският „Света Троица“, собственик на гора, се е възползвал от тази възможност. Освен за ремонт и поддръжка на собствени сгради със закупените 2 банцизи манастирът произвежда материали за ремонти и ново строителство на църкви и манастири в цяла Северна България.

Патент на Деня на отворените врати са разговорите за организацията на производството, проблемите в бранша, споделяне на опита между притежателите на оборудване на „Wood-Mizer“, което се внася от „Екотехпродукт“. И този път това общуване между хората, които донякъде се чувстват като едно семейство и се подкрепят и взаимно си помагат, бе много полезно.

Светлана БЪНЗАРОВА
Снимки Йордан ДАМЯНОВ

Изложби

Публичният регистър на България навърши 10 години

На 17 октомври Сметната палата отбеляза 10-годишнината от създаването на Публичния регистър в България. Публичният регистър е отговорен за деклариране на имуществото, доходите и разходите на лицата, заемащи висши държавни длъжности у нас. Информацията в електронен формат е общодостъпна чрез интернет страницата на Сметната палата, което позволява гражданското общество да бъде информирано за имущественото състояние на лицата на публична длъжност.

По случай годишнината председателят на Сметната палата Цветан Цветков връчи на директора на дирекция „Публичен регистър“ Силвия Къдрева отличителното „Кристален сокол“ - символ на прозрачност в работата на държавната институция, а художникът и приятел на редакцията Иван Яхнаджиев организира изложба, в която бяха включени най-новите му картини. **Т**

45 години от влизането на България в Международната комисия по тополите на FAO

Необходимостта от бързото производство на гървесина както за строителството, така и за целулозно-хартиената индустрия насочва вниманието на лесовъдите към използването на топола като бързорастящ горскогървесен вид. През 1937 г. в италианския град Казале Монферато се открива Институтът за тополовите култури, който става световен център по тополовство, а селекционираният клон *P. x eur. cl. I-214* е еталонен за развитието на тополовото стопанство в света.

След Втората световна война, на 25 януари 1947 г., във Франция се създава Националната комисия по тополите, която развива значително международно сътрудничество в областта на изучаването и отглеждането на топола и използването на гървесината ѝ. По инициатива на Министерството на земеделието и Националната комисия по тополите от 19 до 26 април 1947 г. във Франция се провежда Международната седмица на тополата. Учасват експерти от Белгия, Италия, Холандия, Полша, Великобритания, Швеция, Швейцария и Чехословакия, които приемат основните принципи на създаването, функционирането и задачите на Международната комисия по тополите (IPC).

По-късно, през ноември 1959 г., на своята X сесия Организацията по прехрана и земеделие (*FAO - Food and Agriculture Organization*), основана през 1945 г. в Квебек, Канада, със седалище в Рим, приема правилник за дейността на Международната комисия по тополите и я включва в своя състав. В правилника е посочено, че основната цел на IPC е да се улеснява обмяната на идеи, информация, резултати от изследвания и размножителен материал от тополи между страните членки, да насърчава отглеждането на вида и използването на неговата гървесина, както и да се разшири използването на върбите.

Дискусиите и вземането на решения по научни и технически проблеми и днес се извършват в шест работни групи на Комисията: по експлоатация и ползване на гървесина; по заболявания; насекоми вредители и други повреди; по генетика и подобряване на тополите и върбите; производствени системи и опазване на околната среда. През 1953 г. се създава подкомисия по регистрация на тополовите клонове, която IPC се превръща в официален орган за регистрация на клоновете от *p. Populus*.

Понастоящем членки на Международната комисия по тополите са Австрия, Аржентина, Белгия, България, Великобритания, Германия, Египет, Индия, Ирак, Иран, Ирландия, Испания, Италия, Канада, Китай, Ливан, Мароко, Нова Зеландия, Пакистан, Португалия, Румъния, САЩ, Сирия, Сърбия, Тунис, Турция, Унгария, Франция, Холандия, Швейцария, Япония.

Що се отнася до развитието на тополовото и върбовото стопанство в нашата страна, е известно, че първите залесявания водят началото си от 80-те години на XIX век. Отначало тополите и върбите се засаждаха за озеленяване на градовете, а през XX в. започ-

ват да се създават и култури за гървопроизводство (Захариев, Б., 1963; Бончев, Б., 1935; Найденов, Я. 2013). През 1958 г. се провежда съвещание по състоянието на тополовото стопанство у нас, като резултатите от него са обобщени в сборника „Създаване на високопродуктивно тополово стопанство“, а на следващата година се откриват Тополовото стопанство - Пазарджик, и Опитната база по тополите (по-късно преименувана на Опитната станция за бързорастящи горскогървесни видове) - Свищов.

Съществен момент от историята на тополовото стопанство е провеждането през 1963 г. на симпозиума „Тополовият проблем на България“, на който се дискутират основите на високопродуктивното тополово стопанство и разширяване на международното сътрудничество в тази насока, посещават се и първите опитни култури, създадени в района на ГС - Оряхово.

Първите контакти се установяват със съседните страни - тогавашната Югославия и Румъния. По това време сме представени и на Международната комисия по тополите при FAO, чрез г-р Силвио Май от Института за тополовите култури в Казале Монферато, който посещава страната ни през 1965 г. и се запознава с работата на българските специалисти по тополите и върбите.

По примера на Международната комисия и опита на другите страни, както и за координиране на работата по тополите и върбите в различните институции, по предложение на Управлението по горско стопанство към Министерския съвет, в средата на 60-те години на XX в. се формира Националната комисия по тополите (НКТ). В правилника за дейността ѝ е подчертана обединителната цел на новосъздадената комисия в развитието на тополовото и върбовото стопанство и използването на тополовата гървесина.

Проф. Боян Захариев, ст.н.с. Христо Димитров (директор на ОСБГДВ - Свищов), инж. Иван Груев и инж. Стамен Димитров провеждат активни международни контакти, в резултат на които през 1971 г. чрез Министерството на външните работи на България във FAO е подадена молба нашата страна да бъде приета за член на Международната комисия по тополите. На XIV сесия на МКТ, състояла се от 27 септември до 2 октомври 1971 г. в Букурещ, българската делегация в състав проф. Боян Захариев, ст.н.с. Христо Димитров, инж. Стамен Димитров, инж. Никола Котев (директор на ГС - Оряхово) е убедомена, че страната е приета за член на Комисията. През октомври същата година в района на Горскостопанския комбинат в Русе се провежда националното съвещание, което дава тласък за разрешаването на актуалните проблеми на развитието на интензивните тополи и върбови култури.

През 70-те години на миналия век в Опитната станция за бързорастящи горскогървесни видове - Свищов, се разгръща всеобхватна научноизследователска

работа с тополите - по интродукция и сортоизпитване на нови клонове, екофизиология, оптимизиране на агротехниката, включително поливане и торене, проучвания върху видовия състав и биоекологията на заболяванията и насекомните вредители по тополите и върбите и разработване на лесозащитни мероприятия, икономика и управление на тополовото стопанство. Научният колектив на Станцията е от 9 сътрудници и тя се превръща в център на научно-изследователската работа по тополите и върбите в страната. При активното участие на ръководството на НКТ и ОСБГДВ - Свищов, от чужбина са внесени най-новите високпродуктивни и устойчиви на болести и насекомни вредители топоволи и върбови клонове, изпитани и вне-

Международна среща на специалисти по тополите - на терена по долината на р. Лоара, Франция, 1976 г.

дрени в практиката, новите технологии в тополовото стопанство, осъществени са краткосрочните и дългосрочните специализации и обмяна на опит в страни с развито тополово стопанство.

От 1972 до 1980 г. на базата на резултатите от серия сортоизпитателни участъци, заложили по европейска методика, от колектива на Свищовската станция е предложена „Методика за райониране на тополовите клонове и промяна на клоновата структура на тополовото стопанство“, утвърдена от Националната комисия по тополите и Министерството на горите и горската промишленост. Станцията става желан и търсен партньор по разрешаване на проблемите на тополовото и върбовото стопанство. Научните трудове на експертите от Станцията и други учени от нашата страна - „Болести и други повреди по тополите и върбите“ (FAO, 1980), „Тополите и върбите в производството на дървесина и използването на земите“ (FAO, 1980), намират отражение в монографията, издадена от Международната комисия по тополите.

При посещението си в централата на FAO в Рим през 1986 г. Христо Димитров създава трайни контакти с МКТ, като научните сътрудници от ОСБГДВ - Свищов, са включени в няколко работни групи - по болести; по насекомни вредители и други повреди; по селекция на тополите; по използване на тополовата дървесина и биомаса.

През септември 1983 г. в Свищов се провежда българо-френският симпозиум „Създаване и отглеждане на интензивни горски култури“. В работата му вземат участие проф. д-р Бернард Тари - действащ член на Френската академия на науките и председател на работната група по болести към МКТ, д-р Солер - председател на Националната комисия по тополите на Франция, д-р Жак Пино - от Лабораторията по горска фитопатология към Центъра за агрономически изследвания в Нанси и член на работната група по болести към МКТ, д-р Лемоен от Изследователския център в Орлеан.

По препоръка на Международната комисия по тополите през 1982 г. китайска делегация посещава България, като в ОСБГДВ - Свищов, се запознава с работата по селекция, болести и насекомни вредители по тополите.

По решение на ръководството на МКТ проф. Ван Кра-

енорг от Нова Зеландия - член на Изпълнителния комитет на Комисията, през 1986 г. пребивава десет гена в нашата страна, в резултат на което оценява високо работата на ОСБГДВ - Свищов, и дейността на Националната комисия по тополите.

Особено тесни и плодотворни са връзките с белгийските колеги - проф. д-р Роже Велдемман от Станцията по фитопатология в Гент-Мерелбеке и член на МКТ, д-р Викторио Стеенаскерс - директор на Института по тополите в Джерардсберген и президент на МКТ два мандата. По линията на договор за научно сътрудничество между България и Белгия проф. Велдемман през 1984 г. в продължение на 15 гена има възможност да се запознае с изследванията по фитопатология на тополите и върбите и генетико-селекционната работа с бряста в нашата страна, която оценява високо. На два пъти български специалисти посещават Белгия за специализация и обмяна на опит. Ползотворно е и взаимодействието с италианските експерти - проф. Челерино, проф. Анселми, проф. Маняни, активни членове на Международната комисия по тополите.

Благодарение на международните контакти ОСБГДВ - Свищов, получава безплатно почти всички нови клонове тополи. Подписани са договори за пряко сътрудничество с Института за тополовите култури в Нови Саг, Центъра за агрономически и горски изследвания в Рим, Институтите по тополовите култури в Казале Монферато и Джерардсберген, Станцията по фитопатология в Мерелбеке - Гент. За съжаление след 1987 г. тези контакти са прекратени.

След 1996 г., най-вече поради недооценяване на полезността на професионалните връзки с Международната комисия по тополите, дейността на Националната комисия по тополите замира и се свежда само да изпращане на доклади до сесията на МКТ и спорадично участие в нейната работа.

Днешните реалности - засилващият се интерес от частни стопани и общини за създаване и отглеждане на топоволи и върбови култури, възникващите проблеми в крайречните месторастения, необходимостта от промяна на клоновата структура на тополовото и върбово стопанство, налагат възстановяването на Националната комисия по тополите.

Доц. д-р Янчо НАЙДЕНОВ

Зам.-министър Георги Костов получи приза „Политик с най-голямо внимание към българската природа“ за 2016 г.

По време на връчването на традиционните годишни награди за биоразнообразие, присъждани от Българска фондация „Биоразнообразие“, доц. д-р Георги Костов - зам.-министър на земеделието и храните, беше удостоен с наградата „Политик с най-голямо внимание към българската природа“ за 2016 година.

„Наградата я приемам от името на екипа на Министерство на земеделието и храните, защото един заместник-министър без силен екип не може да постигне това“, заяви доц. Костов при награждаването. „Много се радвам, че има млади хора, които имат съвременен поглед върху природата. Пожелавам догодина в тази категория да има много повече номинирани политици“, каза още зам.-министър Костов.

(Продължение от стр. 5)

Съобразявайки се с:

- ролята и значението изгънковите гъбови гори за подобряването на микроклимата и запазване на целостта на ландшафта около населените места и задоволяване на потребностите на местното население от дърва за огрев;
- влиянието на климатичните промени върху състоянието на тези важни за страната екосистеми в негативна посока, което налага адаптивен подход при планиране и прилагане на лесовъдската практика.

Имайки предвид, че:

- не са изучени в достатъчна степен влиянието на климатичните промени върху изменчивостта на семенно-изгънковите и изгънково-семенните гъбови гори и тяхната устойчивост на засушаване;
- научните данни, че цялостното превръщане на изгънковите гъбови гори в семенни няма да доведе до подобряване на растежа, производителността и устойчивостта им, особено в средносрочен и дългосрочен план;
- националния и международен опит по стопанисване на горите в условията на несигурно бъдеще;
- необходимостта от съобразяване на нормативната уредба със съвременните проблеми пред горите и обучение на отговорните за стопанисването им в методите за решаването на тези проблеми;
- необходимостта от продължаване на опитите и експериментите, имащи отношение към подобряване на устойчивостта и здравословното състояние на изгънковите гори, тяхното отглеждане, трансформиране, възобновяване и възстановяване;
- повишения обществен интерес към състоянието на българските гори,

приехме следния текст:

Проведените дискусии на терен, представените материали и резултати от опитните обекти и анализа на досегашния опит дават основание за извършване на промени в прилаганите лесовъдски подходи и методи за управление на изгънковите гори. Те са породени от променящата се околна среда, новите научни резултати и очакванията от гората, които изискват промяна в отношението към тях и прилагането на адаптивни подходи при стопанисването им.

Съвещанието взе следните решения:

1. Необходимо е преформулиране на досегашните цели на стопанисване на изгънковите гори.
2. Дейностите в изгънковите гъбови гори следва да се трансформират от общовалидни в индивидуални (стопанисване по състояние на отделните насаждения или части от тях, с отчитане на микроусловията).
3. Съобразно целите и функционалната им принадлежност изгънковите гори да бъдат поставени в следни групи: за възстановяване, за трансформиране в семенни и за смесено изгънково-семенно или семенно-изгънково стопанисване.
4. ИАГ и ДП да възложат на научни колективи разработването на регионални лесовъдски системи за стопанисването на изгънковите гъбови гори в срок до края на 2017 година. Въз основа на предложенията ИАГ да разработи необходимите административни и нормативни промени за внедряване на резултатите в срок до 31.03.2018 година. За правилното изработване на горско-стопанските планове през периода до 31.03.2018 г. ИАГ да предложи указания за прилагането на т. 3 в срок до края на 2016 година.

Юлия СЪБЧЕВА
Снимки Йордан ДАМЯНОВ

Онлайн мониторингова система в ИАГ

На 21 октомври ръководството на Изпълнителната агенция по горите даде пресконференция по случай стартирането на електронната страница на Агенцията на онлайн мониторингова система за получаване, проверка и насочване на сигнали за незаконна сеч - Платформа за сътрудничество за опазване на българската гора. Тя е изградена изцяло със средствата и усилията на Агенцията.

При представянето на Платформата изпълнителният директор на ИАГ инж. Тони Кръстев подчерта: „Това е инициатива на ИАГ, чието осъществяване е част от общата политика на МЗХ за повече откритост и

участие на гражданското общество в контрола при стопанисването и управлението на българските гори“.

Заместник изпълнителният директор на ИАГ инж. Красимир Каменов представи целите, очакванията и начина на работа на Платформата.

Платформата е насочена най-вече към неправителствени и граждански организации, които могат да подадат заявление за регистрация, а и след като получат достъп, ще могат да влизат в Платформата на електронната страница на ИАГ и по всяко време да подават сигнали. Приемайки сигнала, ИАГ поема ангажимент да покани пред-

ставители на организацията, която го подава, да участва в проверката. Публичност и достъп на всички граждани ще се дават на целия процес - от подаването на сигнала и локализацията му, извършването на проверка до публикуването на резултатите от проверката. Интернет услугата има интерактивна карта, която показва местоположението на нарушението. ИАГ ще реагира в срок от 24 часа на сигнала и ще извърши проверка.

Участие в пресконференцията взеха представители на партньорите на ИАГ в Платформата - Българската фондация „Биоразнообразие“ и Асоциацията „Общински гори“.

Българска делегация на посещение в Германия

На 24 октомври българска делегация, начело със зам.-министъра на земеделието и храните доц. Георги Костов, бе на посещение във Федерална република Германия. На срещата с държавния секретар по прехраната и земеделието д-р Онко Айкенс бе обсъдена възможността за участие на горските предприятия в различните механизми за подпомагане, включително и по Програмата за развитие на селските райони, чието действие е до 2020 година. Бяха обсъдени и начините за продажба на дървесина в двете държави и мерките, предприемани срещу незаконната сеч.

Д-р Айкенс запозна българския си колега и със състоянието на горския сектор в Германия, механизмите за подпомагането му и перспективите за развитие.

В рамките на посещението си във федералните провинции Берлин и Бранденбург доц. Георги Костов се срещна с управителя на Съвета по горско стопанство Волф Ебелинг, управителя на Сдружението на браншовите съюзи на собствениците на гори Александър Цайе и представители на Германския съвет по лесоъдство.

Наградени бяха отличилите се в гасенето на горски пожари

На 28 октомври в Хасково, по време на закриването на пожароопасния сезон, бяха връчени почетни знаци и плакети на отличилите се служители от горските предприятия, регионалните дирекции по горите и пожарникари, участвали при гасенето на горски пожари през 2016 година. С парични награди са поощрени и над 200 горски служители.

На събитието присъстваха народните представители Румен Желев и Евгения Ангелова, министърът на земеделието и храните Десислава Танева, зам.-министърът доц. Георги Костов, директорът на ГД „ПБЗН“ гл. комисар Николай Николов, изпълнителният директор на ИАГ инж. Тони Кръстев, областният управител на Хасково Станислав Дечев, кметът Добри Беливанов, както и директорите на държавните горски предприятия.

В своето обръщение министър Танева изказа специална благодарност към всички

участвали в гасенето на горските пожари, като обърна специално внимание на работата на горските служители, които професионално изпълняват своя служебния дълг, отбеляза съвместната работа със служителите от Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“, както и с пове-

че от 2000 доброволци, включили се активно в потушаването на огъня.

Десислава Танева обяви, че до края на годината сформираната работна група ще бъде готова със законодателните мерки за подобряване на превенцията срещу по-

Станислав Дечев - областен управител на Хасково, награждава Радостина Добрева-Павлова - началник на ГСУ - Харманли, към ДГС - Магжарово

жарите.

За 2016 г. общият брой на регистрираните горски пожари е 527, като опожарените територии са над 61 000 декара. На телефон 112 са постъпили повече от 5100 сигнала, 20 % от които са за пожари.

Световно първенство

Най-добър секач за 2016 година

От 8 до 11 септември в полския град Висла се провежда 32-ото световно първенство „Най-добър секач“. Организатор на надпреварата, която по регламент се провежда на всеки две години, бе международната асоциация „IALC“, под патронажа на полското Министерство на горите.

Участниците от 30 държави от цял свят, подкрепени от своите ентузиазирани агитки, бяха разделени в две групи - професионален клас и до 24 години. Надпреварата протече в 5 дисциплини - „Поваляне“, „Монтаж на верига“, „Комбинирано рязане“, „Прецизно рязане“ и „Кастрене“. В професионалния клас участваха 81 състезатели.

Световен шампион, с най-много спечелени и най-малко наказателни точки, стана Валери Дурович от Беларус

Световният шампион Валери Дурович от Беларус (в средата), сънародникът му Сергей Шкурдров на второ място (вляво) и Марко Трауберт от Германия на трето място (вдясно)

Кастрене

Поваляне

с моторен трион „Stihl MS 460“, следван от Сергей Шкурдров от Беларус и Марко Трауберт от Германия също с моторен трион „Stihl MS 460“.

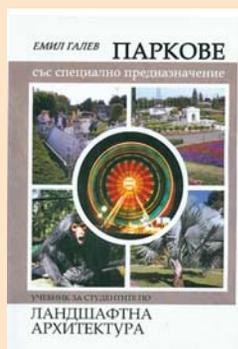
Първи в дисциплината „Поваляне“ стана Ариан Есенстамп от Холандия с моторен трион „Husqvarna 576 XR“. В „Монтаж на верига“ без конкуренция остана Йоан Капарос от Франция с „Husqvarna 575 XR“, който впечатли зрителите с нов световен рекорд в дисциплината - 8.41 секунди! В „Комбинирано рязане“

най-добре се представи Балц Рехер от Швейцария с „Stihl MS 440“, в „Прецизно рязане“ - Таави Ехрнатс от Естония с „Husqvarna 576 XR“, а в дисциплината „Кастрене“ първи стана Рихард Елиот от Великобритания с „Husqvarna 372 XR“.

Домакин на следващото световно първенство през 2018 г. ще бъде Норвегия.

Инж. Пламен СИМЕОНОВ

Нови книги

Емил Галев. Паркове със специално предназначение. Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2016 г., 226 стр.

Доц. д-р ланд. арх. Емил Галев, издавайки учебник като лекционен курс за студентите по ландшафтна архитектура, успя да привлече вниманието на по-широк читателски кръг. Това се дължи на функциите и значението на парковете от тази категория в общественото пространство и на

ролята им в цялостните зелени системи на градовете. Книгата е разделена в 6 теми: Ботанически градини; Зоопаркове, зоологически градини и зоокътове; Гробищни паркове; Атракционни паркове; Спортни паркове и терени; Други паркове със специално предназначение. Всяка една от темите разглежда характеристиките, функциите и видовете на парка. Дадена е историческа справка на развитието им по континенти, държави, както и в България. Посочени са основните изисквания за разполагането на всички видове паркове от тази категория, както и зонирването, експонирането и композицията на растителността, проектирането на алеината мрежа. Книгата е илюстрирана с 55 фотоснимки и схеми на световноизвестни и български паркове със специално предназначение.

Инж. Никола МИХАЙЛОВ на 80 години

Роден е на 29.11.1936 г. в с. Слишовци, Пернишка област. През 1960 г. завършва ВЛТИ, специалност „Лесоинженерно дело“.

Започва работа през същата година като инженер в Горско стопанство - с. Борима, Ловешко. През 1961-1968 г. работи в ГС - с. Ново село, където е главен инженер и заместник-директор. Една година е специалист и механик в Държавно стопанско обединение (ДСО) „Горско стопанство и дърводобив“, механик в Министерството на горите и горската промишленост (МГПП). През 1970 г. е главен механик на Районната дирекция на горите - София, а след това - главен специалист в МГПП.

През 1972 г. инж. Михайлов завършва следдипломна квалификация в Академия за обществени науки и социално управление и в периода 1972-1976 г. работи в ДСО „Стара планина“ като заместник-директор и директор. От 1976 до 1978 г. е директор на дирекция „Дърводобив и странични ползвания в горите“ в МГПП, след което до 1981 г. е директор на Дирекция „Дърводобив“ в МГПП. След основаването на Стопански комбинат „Горстрой“ - гр. Елин

Пелин, от 1981 до 1990 г. инж. Михайлов е генерален директор, а след трансформирането му във фирма е неин генерален директор. Една година е генерален директор на фирма „Горстрой“ - София, а от 1991 до 1994 г. изпълнява длъжността генерален директор на ДФ „Горстрой - инженеринг“ - София. Инж. Михайлов е управител на „Горстрой“ ЕООД - София, от 1994 до 1997 г., след което се пенсионира. В периода 1981-1990 г. СК „Гор-

строй“ построява в изключително тежки условия и труднопроходими терени повече от 35 обекта - асфалтирани горски пътища с дължина между 5 и 15 километра. Изградени са 3 хладилни бази за дивечово месо, 6 ремонтни работилници и административни сгради, разширението на Учебния център на горите в Боровец, 18-етажен блок в жк „Лагера“ в София за работници и служители от системата на горите, включително за работили в Република Коми, както и редица други по-малки обекти. В своята работа инж. Михайлов проявява екипност и се справя отговорно с поставените задачи. Под негово ръководство са построени не само стотици километри горски пътища, но са създадени условия за маханизизиране на дърводобивните процеси, въвеждане на нови машини и технологии в дърводобива.

Инж. Радосвет ЗАГОРСКИ

Wood-Mizer
from forest to final form

**ЗА ДЪРВЕСИНАТА.
ЗА ХОРАТА.**

LT20
SAWMILL SERIES

**Добра цена и функционалност
за стартиращи и малки до средни предприятия**

Конзолна режеща глава
Механизирано подаване нагоре/надолу
Компютър за задаване на дебелините на дъските
Допълнително оборудване:

- Мобилен комплект (ремарке)
- Хидравличен товарач на трупите
- Бензинов или дизелов двигател
- Устройство за белене на кората пред лентата

Екотехпродукт ООД
София 1186,
ул. Стар Лозенски път 38

тел/факс: 02/979 17 10
тел: 089 913 31 17
office@ecotechproduct.com

www.wood-mizer.bg

Донка НАЙДЕНОВА - журналист от Радио Благоевград

Поднесената точно
и бързо информация
не дава живот на
слухове и манипулации

Родена е в Тополовград. Завършва специалност „Българска филология“ във Висшия педагогически институт в Шумен и „Радиожурналистика“ в Софийския университет. От 1986 г. работи в Радио Благоевград. Има награди и отличия на професионалните гилдии на лесовъдите и журналистите. Макар че тя е „говорещият човек“, когото слушатели не виждат, почти няма жител в региона, който да не познава радиоведещата Донка Найденова. Разпознаваем, творчески и позитивен, загрижен, усмихнат и саркастичен и още много други са нюансите на „ефирния“ ѝ глас. И много топъл и добронамерен в общуването не само с приятелите, но и със слушателите.

- Госпожо Найденова, сигурно Ви е малко чудно, че сте гост в нашата рубрика. Но Вие сте от малцината журналисти с толкова професионално, добронамерено и дори сърдечно отношение към горската проблематика, което просто ни „задължава“ да сторим това. Искаме да разберем кога се роди този интерес?

- Преди гората да стане истински мой приятел, хората, които работят и се грижат за нея, ми станаха приятели. В първите години на бурната ни демокрация ме поканиха на среща в залата на читалището в Симитли. Работех от няколко години в Радио Благоевград. Познавах сравнително малко хора, макар че живеях в този град, съпруга на офицер, дошла от другия край на България. Залата препълнена, хората настръхнали, децибелите високи. Тревогата беше, че се подготвяше прехвърляне на големи територии от Горското стопанство на Симитли към ГС - Разлог. Както образно се изразяваха тогава „Тиганът отива в Разлог, а дръжката остава в Симитли“. Трябва да призная, че всички местни лидери на партии, с изострените до болка противоречия, бяха единодушни, нещо почти невъзможно за онова време, че няма да го позволят. Заявиха, че ще отстояват правата на хората, работещи в горите, правата на общината и всички заедно ще търсят среща в столицата с ръководството

на Комитета по горите час по-скоро. В този момент някой спомена, че има представител на радиото. Всички погледи се обърнаха към мен в очакване. Напрегната тишина! И тогава станах, казах им, че това, което мога да направя за тях, е да дам гласност на всичко, случило се на тази среща. И дори те да не стигнат до Комитета по горите, аз ще го направя непременно, защото професионализмът изисква задължително да бъдат представени всички гледни точки по темата. Направих го. Директори, синдикални дейци, партийни лидери, кметът на Симитли, около 10 души два часа бяхме на тази среща в понеделник в края на деня. Касетофонът ми кротко си стоеше на масата. Когато поисках накрая 5 мин., за да запиша председателя на Комитета по горите, той изненадан ме попита: „Но вие до сега не записвахте ли?“. Отговорих: „Как мога да го направя без ваше знание?“. И сега, като се сетя за този факт, ми става весело. Представям си как всеки в този кабинет през цялото време си е претеглял думите, мислейки, че правя запис.

- А как завърши сагата с ГС - Симитли?

- След два дена в моето предаване „Срещи в сряда“ зам.-председателят на Комитета по горите се включи на живо в ефира. Спом-

ням си колко много се радвахме всички на решението стопанството да остане в старите си граници. Тогава спечелих първите си, и то много, приятели в горите - в Симитли, в Благоевград, в София. Това е малко позната и вече забравена история, но аз често си я спомням. И знаете ли защо? Подариха ми едни еленови рога в знак на благодарност. И когато някой дойде за първи път у дома, винаги пита: „Откъде са тези рога?“, а моят съпруг неизменно отговаря „От жена ми!“.

- Вие имате немалко професионални награди, но спомнете ли си например приза „За особени заслуги при отразяване на горската тема“, която Ви бе връчена през 2007 г. от тогавашния министър на земеделието и горите Нихат Кабил по случай Седмичката на гората? Бяхте единственият регионален журналист в компанията на известни столични колеги - Румяна Пенкова от в. „Труд“ и Диана Янкулова от програма „Хоризонт“.

- Разбира се! Призът е в рамка и често поглеждам към него. Дори си спомням думите, с които благодарих на министъра: „Казват, че хубавите неща се случват на хубавите хора. А вие ми давате една мноого, мноого хубава награда!“ . Секунди мълчание в залата и после усмивки, осъзнали всички шегата ми.

- Вашият път в журналистиката щастлив ли е? Кога започва той и доволна ли сте от кариерата си?

- Когато започнах да уча „Българска филология“ във ВПИ, сега Шуменски университет, знаех, че ще бъда журналист, пишещ човек. Когато завърших и „Радиожурналистика“ в Софийския университет, вече бях говорещ човек в Радио Благоевград, от 1986 г., и вече знаех, че е завинаги.

Не знаех, че много ледове ще се наложи да разбивам с главата си, но знаех, че няма да съм аз, ако не го направя.

Не знаех, че освен всякакви информационно-музикални програми като „Утро с Радио Благоевград“, „Срещи в сряда“ и политическото „Събития и личности“, ще водя и всякакъв тип авторски предавания - „Само за оптимисти“, „Насила неделя не става“, „Ефир за приятели“, „След суетата дневна“. Но сега знам, че това са моите малки знаци по пътя на живота ми.

Не знаех, че хората забравят какво съм им казала от ефира, но не забравят начина, по който съм го направила. Сега знам и това. Казват, че успех е постигнал онзи, който много е работил, често се е смял и силно е обичал. Продължавам да се смея, както само аз си мога, да обичам - също! За работата - там слушателите имат думата!

Преди да получа наградата „Сирак Скитник“ от БНР и приза „Журналист №1 на Радио Благоевград за 2013 г.“, не само колегите ме номинираха, но и слушателите трябваше да избират в продължение на седмица между мен и мой колега и да се обаждат по телефона. Никога няма да забравя, когато ми казаха, че една жена от кв. Грамада в Благоевград дошла в радиото да гласува за мен, защото нямала телефон.

- Какви предавания и срещи и с кого бихте открили като най-интересни? Какво дават те на журналиста?

- Както обичам да казвам, в това радио само футболен мач не съм коментирала. Много знакова за мен бе рубриката „Добро утро, кмете“ в началото на 90-те всяка сряда. И сега много хора я помнят, макар вече да има подобни цели предавания. Тогава за новоизбраните кметове бе въпрос на престиж да участват в нея, въпреки че с трите въпроса, които им задавах, не им осигурявах комфорт в ефира. Беше много интересно. Бяхме единствено радио в Югозапада. Питате ме за срещите? Те са солта, която дава вкуса на професионалните ми изяви като журналист. А да си призная, аз обичам соленото.

- От нашата система впечатления от срещата си с кого запазихте задълго?

- Толкова много срещи в региона и цялата страна, толкова мно-

го познанства и приятелства през всичките тези години. Няма министър, отговарящ за горите, с когото да не съм правила интервю, няма депутат от Комисията по горите, който да не съм канила в предаванията, няма значимо събитие, за което да не съм правила репортажи, почти няма специалист, който да не получил званието „Лесовъд на годината“ и аз да не съм го представила. Толкова много са срещите ми с хората в зелена униформа. Понякога се шегувам, че ми липсва само диплома от Лесотехническия университет.

Имам една рубрика, която се нарича „Отвъд успеха“, и в нея представям известни личности такива, каквито са, когато прожекторите на общественото внимание не са включени. Д-р инж. Меглена Плугчиева ми е гостувала в тази рубрика. Неповторима жена. А съвсем наскоро - и зам.-министър доц. Георги Костов. Впечатли ме с откровеността си.

- От Вас съм чувала любопитния факт, че територията на ЮЗДП - Благоевград, съвпада с покритието на Радио Благоевград. На какви „вълни“ е това голямо горско предприятие!

- На вълните на професионализма. В Югозападното държавно предприятие работят чудесни професионалисти, а професионализъмът винаги уважава. И инж. Дамянов, и всички останали имат перфектни взаимоотношения с медиите. А когато информацията е поднесена точно и бързо, не дава живот на слухове и манипулации. Така мисля и всеки път се убеждавам колко в Югозападното държавно предприятие държат да са отворени към медиите, а по този начин и към обществеността, към хората. Знаят, че гората е тяхна грижа, но гората е на всички ни.

- Вашият глас в ефира, както би трябвало да бъде с всеки радиожурналист, е повече от разпознаваем. Случвало ли Ви се в ефир да пеете, да викате, неудържимо да се смеете, да нямате глас?

- Дайте ми един брой от списанието, за да ви разкажа! Първият ми гаф в радиото е свързан с горите. Разисквахме често проблемите в НП „Пирин“ в ония години, когато се правеше законодателството в областта на опазването на околната среда. Този ден събеседник от столицата по телефона ми беше Людмил Пауновски, изключително стойностен журналист, светла му памет. Ние бяхме една общност от журналисти, които съдбата и гората събирала години наред. Та чакаме включване и докато вървеше музика в ефира, с Людмил, с когото бяхме и семейни приятели, се смеехме на една наша закачка. Изведнъж звукорежисьорът ми каза: „Вие сте!“ . Светва червената лампа в студиото и аз започвам изречението, но по средата трябва да обявя една асоциация с дълго име, която не можеш да запомниш наизуст. Почвам да търся листчето, за да го прочета, но не го откривам. Няма го! А секундите мълчание в ефира изглеждат като минути. С усмивка казах: „Колега, помогни ми“ и после направихме чудесно интервю. Бях почти забравила за случката, когато вечерта се обади майка ми от Ямбол. Радио Благоевград на средни вълни се чуваше навсякъде в страната. Тя започна някак странно да ме разпитва как съм, как е детето, здрави ли сме всички в къщи. Когато я уверих, че всичко е наред, тя въздъхна: „Аз цял ден си казвам: това момиче сигурно има някакъв проблем, иначе как ще си забравиш изведнъж мисълта“. Майчица, и тя си отиде. А всъщност могат ли майките да си отидат?

- Традиционният за нашата рубрика последен въпрос е: Какво е за Вас природата и гората, макар че Вие брилянтно ѝ се поклонихте с отговорите в разговора досега?

- Стар приятел. А в истинското приятелство трябва честност, откритост, грижа, всеотдайност, обич. Старите приятели се проверяват във времето и затова са най-ценни, не мислите ли?

С госта разговаря
Светлана БЪНЗАРОВА

ДПП „Врачански Балкан“: Фестивал „Традиции и родова памет“

На 13-15 октомври в с. Миланово се проведе първото издание на фолклорния фестивал „Традиции и родова памет“, открито от областния управител на Софийска област Росица Иванова. Директорът на Парка инж. Николай Ненчев представи управителя на „Полар Пермакълчър Солюшънс“ - Норвегия, Бенджамин Видмар. Идеята на фестивала е показването на съхранените български, ромски и норвежки обичаи, традиции и култура сред красивата природа на ПП „Врачански Балкан“. В тридневната програма се включиха фолклорните групи и танцовите състави от София, Ботевград, Своге и с. Миланово. Камелия Тодорова от Регионалната библиотека във Враца обяви резултатите от проуч-

ването „Оброци и оброчна дейност в Искърското дефиле“, а краеведът Цветана Димова разказа за историята на църквата „Св. Рождество Богородично“. Традиционните норвежки носии, обичаи, ястия и напитки показаха представителите на неправителствената организация „Полар Пермакълчър Солюшънс“. С видеопрезентация бяха демонстрирани проектите на организацията по изграждането на оранжерии и системата за

компостиране на о. Шпицберген. Фестивалът завърши с изложба на рисунки и приложно изкуство, представени от учениците от 139 ОУ „Захарий Круша“ в София.

ДПП „Персина“: Обмяна на добри практики

ДПП „Персина“ - Белене, на 20-21 октомври прие на двудневна визита колегите си от ДПП „Витоша“ - София (снимката). Целта бе обмяна на опит и добри практики между ръководителите и експертите от двата парка.

Срещата се състоя в административната сграда с посетителски център, която ДПП „Персина“ построи през 2006 г. по проект „Възстановяване на влажните зони и намаляване на замърсяването“, финансиран от Глобалния екологичен фонд чрез Световната банка. Сградата е във вид на кораб, разположена е на брега на Дунав, като понтонен мост води към о. Персин. По време на островната обиколка главният експерт по биоразнообразие Веселин Коев разказа за дейността на парковата дирекция.

Експертите от ПП „Витоша“ посетиха едно от общо трите съоръжения, изградени през 2008 г., също по проект „Възстановяване на влажните зони и намаляване на замърсяването“, за пропускане на водите на р. Дунав и запазване на влажните зони. Естественото покачване на нивото на водите на реката е веднъж годишно и тогава площите се заливат чрез съоръженията.

Гостите имаха възможността да наблюдават голяма белочела гъска, пеликани, чапли, патици и други, на брега на Песчинското блато, разположено във вътрешността на острова.

Природният парк „Персина“ е обявен през 2000 г. с обща площ 21 762.2 хектара. Разположен е на територията на три общини

Колективите на Природните паркове „Витоша“ и „Персина“ с директорите им (втори ред, от ляво надясно) - ланд. арх. Снежана Петрова (втора) и инж. Стела Божилова (трета)

- Белене, Никопол и Свищов. В границите му са включени редица защитени територии - резерватите „Китка“ и „Милка“, поддържан резерват „Персински блата“, защитени местности „Персин“, „Персин-изток“, блато „Кайкуша“, „Плавала“. Най-важният тип екосистеми в Парка са заливните дунавски гори и вътрешните блата.

Има 7 постоянни острова, като Природният парк носи името на най-големия - Персин, с дължина 15 км и широчина 6 км, във вътрешността на който са разположени 4 блата - Песчинско, Старо, Мъртво и Дюльова бара.

В средата на миналия век на о. Персин се строят диги срещу наводнения от приижи-

данията на реката, което постепенно нарушава природния баланс. Споразумението „Зелен коридор Долен Дунав“, подписано през 2000 г. между правителствата на България, Румъния, Украйна и Молдова, цели да възстанови заливните гори по дунавските острови и да съхрани ценната природа.

Естествените заливни гори от бяла върба и топола, както и крайдунавските блата, са единствените места, където гнездят редки и застрашени видове птици. Опазването и поддържането на баланса в тези зони е от ключово значение за цялостния облик на района на Долен Дунав.

Мина ОГНЯНОВА

На 2 ноември почина проф. Светла Слави Генчева. Родена е на 14.03.1935 г. в София. През 1959 г. завършва ВЛТИ, специалност „Градинско и парково строителство“. Работи като технически ръководител в Стопанско предприятие „Паркстрой“ - София. От 1967 до 1979 г. последователно е асистент, старши и главен асистент по горско почвознание.

През 1977 г. получава научното звание „кандидат на науките“. През 1995 г. става „доктор на селскостопанските науки“. За професор е избрана през 1996 г. От 1979 г. е доцент по почвознание с основни на торенето. През 1994 г. става почетен член на Оксфорд Брукс университет.

Проф. Генчева е ръководител на катедра „Опазване на природната среда“ (1972-1982), зам.-декан на ФГСО, зам.-ректор на ЛТУ (1983-1986 и 1988-1990 г.), дългогодишен член на Академичния съвет и на Факултетния

съвет.

Пенсионира се през 2001 г., като продължава преподавателската си дейност като гост-професор и хоноруван преподавател в специалността „Ландшафтна архитектура“.

Основната тематика на научноизследователската и научноприложната дейност на проф. Генчева е в областта на почвознанието и горскобиологичната рекултивация на техногенни ландшафти. Взема участие в 27 изследователски практики, на 15 от тях е научен ръководител, а 6 са внедрени в практиката. През 1991-1996 г. участва като консултант ръководител на международни екипи за рекултивация на техногенни насипи в България и Великобритания.

Нейната самостоятелна книга е „Торене в озеленяването“ (1983), в съавторство издава Ръководство за упражненията по горско почвознание и книгите „Рекултивация на промишлени насипи“ (1978) и „Класификация и диагностика на почвите в България във връзка със земеразделянето“ (1992).

Носител на орден „Св.св. Кирил и Методий“ - I степен.

Поклон пред светлата ѝ памет!

На 14 ноември почина инж. Иван Георгиев Еркакамов. Роден е на 18.04.1939 г. в с. Момина църква, Бургаска област. През 1958-1961 г. служи в Българския военноморски флот. През 1966 г. се дипломира във ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“.

Трудовата дейност на инж. Еркакамов преминава в несребърските гори - от 1966 г., когато постъпва в ГС - Несебър, като

началник на горско-технически участък, преминава през длъжностите лесничей, зам.-директор по стопанисването до директор (от 1984 до 1999 г.), когато се пенсионира.

В биографията на лесовъда с гордост и признание са вписани близо 85 000 дка залесени гори. За намаляване на ерозията при залесяването на наклонени и стръ-

мни терени инж. Еркакамов пръв в окръга внедрява в почвоподготовката различни нови технологии и техника. С голяма любов се занимава с разсадниковото производство. Той открива край с. Порой нов разсадник и извежда разсадника „Поморие“ на първо място в страната. Самият той внедрява в практиката собствен метод за гоотглеждане на едроразмерни фигулки. На висота е ловната дейност и особено международният ловен туризъм.

През периода, когато инж. Еркакамов е ръководител на стопанството, са построени нова административна сграда с хотелска част и Природна сбирка, много горски пътища. Той е в основата на природозащитната дейност в Бургаския район.

Общественик и познат на повечето несребърци, инж. Еркакамов издава две книги за горите на региона. През 2007 г. е удостоен със званието „За цялостен лесовъдски принос“.

Поклон пред светлата му памет!

На 15 ноември почина инж. Борислав Георгиев Божов. Роден е на 15.10.1936 г. в с. Скребатно, Благоевградска област. Средното образование завършва в гр. Гоце Делчев. Във ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“, се дипломира през 1960 година.

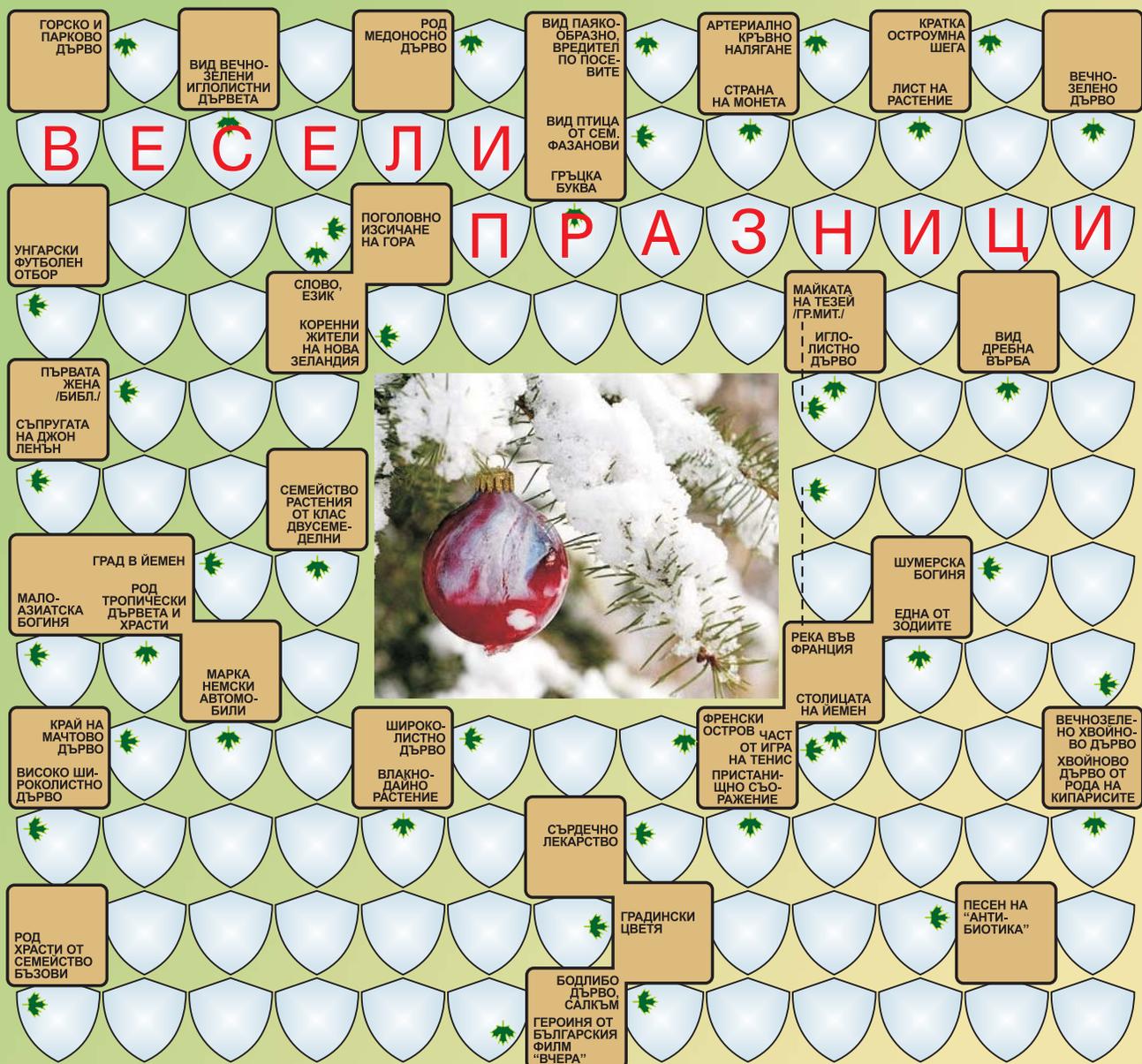
От 1960 до 1967 г. работи в ГС - Кюстендил. През 1967-1969 г. е инженер в секцията по ерозия и борбата с нея в селскостопанския горски фонд в Института по хидротехника и мелиорации - София. Една година е на работа в Централния комитет на Профсъюза на работниците

от горите и горската промишленост.

В Министерството на горите и горската промишленост и последващите структури на централното ведомство работи от 1970 до 1997 г., когато се пенсионира. Като завеждащ сектор „Наука и технически прогрес“ 27 години способства за внедряването на научните разработки на Института за гората, ВЛТИ, опитните станции, външни научни организации и научните достижения от чужбина в нашата горскостопанска практика.

През 1995 г. е избран за секретар на Съюза на лесовъдите в България. На този обществен пост се проявява като отличен организатор и радетел на българската гора.

Поклон пред светлата му памет!

РЕЧНИК: АДАЛАТ, ЕТРА, ЛОАР

СТЕФАН КРЪСТЕВ

ОТГОВОРИ НА КРЪСТОСЛОВИЦАТА ОТ БРОЙ 9/2016:

ВОДОРАВНО: „Много шум за нищо“, Атерина, Ирник, Клеро (Алексис), Енина, Па, ИЛ, Росер, Вик, Азот, Тар, Рат, „Алото“, АМО, Еталони, Иванов (Георги), Ориз, Саварина, Иринина (Магдалена), Ана Мар.

ОТВЕСНО: Анализатор, „Отело“, Ари, Егер, Талин, „Орор“, Лози, Уши, Онон, Унес, Тиса, „Имането“, Ира, Ива, Каин, Раван, Нрав, Мара, Син, Ироним, Щипка, Тока, Товар.

Саморасляци

Старият горски бай Нено Балканджията вагу костюма от гардероба и мърмори:

- В живота на мъжа има три периода. През първия той вярва в Дядо Коледа. През втория - не вярва в Дядо Коледа. През третия - той е Дядо Коледа.

- Комщю, кво правиш?- провиква се съседът на бай Нено.

- Е, колим прасето за Коледа.

- Каква Коледа, Нено, още има два месеца го нея!
- Може да има, ама за какво трябва и аз, и то да гладуваме?

- Дядо, - пита малкият внук на Нено - нали каза, че Дядо Коледа е единствен в целия свят?

- Да, така е.

- А защо на улицата видях трима? - настоява внукът.

- Ох, пак са раздули щата като в нашето горско.

СУШИЛНИ ЗА
ТАЛАШ • ТРИЦИ • ЧИПС

ПАЗАРДЖИК
КЛИМАТЕТ

WWW.KLIMATET.COM ☎ 0898/ 61 45 81

Обикол България

Преображенският манастир - история на българския дух

На няколко километра от Велико Търново, високо над пролома на р. Янтра, в подножието на отвесни скали се е притаил манастирът „Преображение Господне“. Пред него се разкрива гледка към цялата котловина, а в далечината се издига Царевец.

На няколко крачки от портата през калдърънения двор ме грабва шарената църква с камбанарията, която посреща вярващи вече второ столетие.

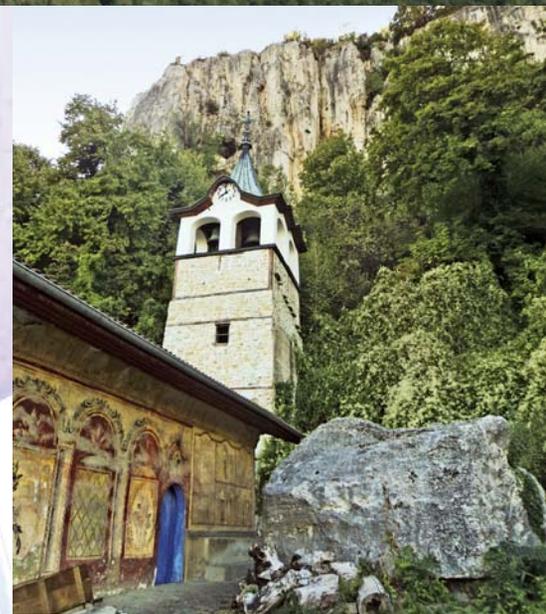
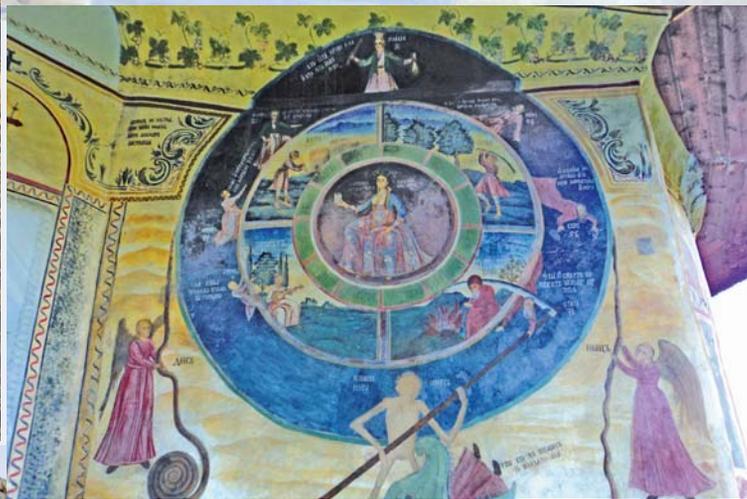
Преображенският манастир е отворената книга на българската история и дух, която започва своята летопис от Второто българско царство, опожаряван и съграждан отново, той запечатва мрачните години на робството, устрема на освободителните борби и възрожденския порив. Калдъръмът помни стъпките на дякона Левски и Филип Тотю. Снагата на църквата с камбанарията и манастира грядат сърчните ръце на Колю Фичето, а Захарий Зограф оставя забележителни образци на възрожденската стенопис, сред които известното художествено-философско претворяване на цикъла на човешкия живот - „Колелото на живота“ на външната олтарна стена на църквата.

Точно там, пред „Колелото на живота“, искам да поспра, да попия всички цветове и гледки, да помълча и да потърся смисъл.

Да се запитам защо огромните скални късове, търкулнали се от надвисналата скала преди години, спират на сантиметри от църквата, без да я засегнат. Случайност или Божия промисъл пази това свято място? Човешкият дух ли запазва манастира през вековете, или манастирът - духа?

Да се запитам има ли вода в изоставения кладенец, сред смокините, при старата манастирска постройка, която бавно се огъва под тежестта на времето. Дано не е пресъхнал, защото жадни за чиста вода и за чиста вяра и човешки добродетели винаги ще угвам.

Юлия СЪБЧЕВА

Годишно съдържание 2016

1

Светлана Бънзарова - Интервю: Доц. д-р Георги Костов - заместник-министър на земеделието и храните, пред сп. „Гора“: Адаптивното управление на природните ресурси няма алтернатива 2

Представяме дирекция „Гори и лесовъдски дейности“ в ИАГ: Високият професионализъм гарантира по-добри резултати в горите 5

Информация: Отчетени бяха годишните резултати от работата на МЗХ 10

Новини от природните паркове: ДПП „Българка“: Нова туристическа инфраструктура . . . 10

Информация: Списание „Лов и риболов“ - легенда за българската периодика. 105-годишен дъб от Силистра победи в конкурса „Дърво с корен“ 11

Справочник ИАГ 12

Структури към Изпълнителната агенция по горите 14

Информация: С благотворителна кампания МЗХ подпомага деца аутисти 17

Светлана Бънзарова - Делнични срещи: Неподозорирана красота 18

Информация: Ученици показаха съпричастност към проблемите на природата 21

Юбилей: 12 ветерани отбелязаха своите юбилеи 21

Инж. Младен Богдански - Лесовъдство: Механичната устойчивост на млади букови насаждения във фазата на интензивното самоизреждане 22

Проф. д.с.н. Иван Ц. Маринов - Юбилей: Проф. Иван Раев на 80 години 24

Информация: Двустранно сътрудничество в полза на горите 24

Мина Огнянова - Гост на редакцията: Надка Кротева - собственик на къща за гости. На благословено място сме 26

Юлия Събчева - Обичам България: Зимен ден в планината III корица

2

Юлия Събчева - Международен форум: Оправда ли очакванията конференцията за климата в Париж? 2

Представяме дирекция „Промени в горските територии“ в ИАГ: Коректност към интересите на гражданите и бизнеса и безкомпромисно спазване на нормите 7

Юлия Събчева - Ново ръководство на ЛТУ: Проф. д-р Иван Илиев - ректор на Лесотехническия университет, пред сп. „Гора“. Ще развивам Лесотехническия университет като модерен учебен и научен център 10

Информация: 5200 сигнала за горите са получени на телефон 112. Двадесет и двама ръководители и служители на горски стопанства са освободени от длъжност 13

Инж. Красимира Стойчева - Браконieri пребиха горски стражар 13

Светлана Бънзарова - Национална конференция: Перспективи и насоки за стопанисване на изкуствено създадените иглолистни гори . . 14

Светлана Бънзарова - Делнични срещи: За горите и хората на Брезник 16

Минимални цени за ползване на дивеч за организиран ловен туризъм в Република България за периода 01.03.2016 - 28.02.2017 г. . . . 19

Доц. д-р Янчо Найденов - Интервю: Д-р инж. Александър Василевич - изпълнителен директор на сектор „Развитие и стратегическо планиране“ в „Србијашуме“, пред сп. „Гора“. Пожелавам на българските лесовъди да напредват в обогатяването и опазването на природата . 21

Проф. д.т.н. Динко Динев - Техника и технологии: Перспективи за развитие на технологиите при дърводобива в България 23

Доц. д-р Янчо Найденов - Поглед в историята: Предвестник на новото мислене 25

Мина Огнянова - Обичам България: Светините на Лопушанския манастир III корица

Проф. д.т.н. Динко Динев - Техника и технологии: Перспективи за развитие на технологиите при дърводобива в България 23

Доц. д-р Янчо Найденов - Поглед в историята: Предвестник на новото мислене 25

Мина Огнянова - Обичам България: Светините на Лопушанския манастир III корица

Инж. Тони Кръстев - Акценти: Приоритети в дейността на Изпълнителната агенция по горите през 2016 година . . . 2

Светлана Бънзарова, Юлия Събчева - Представяме ЮЗДП - Благоевград: Отговорно и професионално стопанисване на горите . . . 4

Инж. Димитър Баталов - Анализи: Контрол, опазване и защита на горските територии през 2015 година 10

Информация: Юбилей на Н.Пр. д-р Меглена Плучиева 15

Нели Дончева - Европейската комисия да спре търговията с незаконна дървесина. Проверки при контрола на дървесината 15

Годишнини: 115 години организирана лесоустройствена дейност в България 16

Д-р инж. Ценко Ценов - След националното съвещание: Обсъждаме проблеми и насоки на стопанисването на изкуствените борови гори . . 17

Решения от националното съвещание (конференция) с международно участие „Перспективи и насоки за стопанисване на изкуствено създадените иглолистни гори“, 28-29.01.2016 г., Кюстендил 19

Инж. Стефан Балов - Лесозащита: Лесопатологичните обследвания на горите и необходимите мероприятия през 2016 година 20

Мина Огнянова - Новости: Иновации, приложими за горското стопанство 30

Доц. д-р Янчо Найденов - Юбилей: Проф. д.с.н. Нино Нинов на 70 години 31

Информация: МЗХ и БАН ще си сътрудничат в областта на земеделието и горското стопанство 31

Юлия Събчева - Гост на редакцията: Стефан Григоров. Коопериране вместо конкуриране 33

Информация: ИАГ обяви конкурс за лого на Седмицата на гората 35

Юлия Събчева - Обичам България: Магията на Сурва III корица

Седмица на гората 2016 „Погодори гората“: Българските лесовъди имат основания за гордост 2

Информация: Обсъдиха промените в Закона за горите . . 19

Инж. Севдалина Иванова - 125 години Държавно горско стопанство - Стара Загора: Изпълнен дълг към гората и обществото 20

Светлана Бънзарова - Срещи: Клуб „Фортуна“ в Русе 21

Юлия Събчева - Изложения: Любителите на лова, риболова и туризма се увеличават . . . 22

Проф. д-р Степа Начески, проф. д-р Николчо Велковски - Горите по света: Горското стопанство на Македония 24

Инж. Михаил Михайлов - Ветераните разказват: Откъде получава името си местността Трактора в ДГС - Рилски манастир 25

Проф. д-р Иван Палигорев - Юбилей: Инж. Тихомир Томанов на 70 години 26

Светлана Бънзарова - Обичам България: Майстора - едно цяло с природата III корица

Седмица на гората 2016 „Погодори гората“: Българските лесовъди имат основания за гордост 2

Информация: Обсъдиха промените в Закона за горите . . 19

Инж. Севдалина Иванова - 125 години Държавно горско стопанство - Стара Загора: Изпълнен дълг към гората и обществото 20

Светлана Бънзарова - Срещи: Клуб „Фортуна“ в Русе 21

Юлия Събчева - Изложения: Любителите на лова, риболова и туризма се увеличават . . . 22

Проф. д-р Степа Начески, проф. д-р Николчо Велковски - Горите по света: Горското стопанство на Македония 24

Инж. Михаил Михайлов - Ветераните разказват: Откъде получава името си местността Трактора в ДГС - Рилски манастир 25

Проф. д-р Иван Палигорев - Юбилей: Инж. Тихомир Томанов на 70 години 26

Светлана Бънзарова - Обичам България: Майстора - едно цяло с природата III корица

Борис Господинов, Светлана Бънзарова, Юлия Събчева - ЮИДП - Сливен: Инвестиции за залесяване и строителство на горски пътища 2

Информация: Георги Костов е избран за зам.-министър на горите 9

Състезания: Надпреварата по горски многобой в Хасково 9

Доц. д-р Цветан Златанов, доц. д-р Георги Хинков, д-р инж. Георги Гогушев, доц. д-р Момчил Панайотов, инж. Александър Дунчев - Старите гори: Как да ги разпознаем и опазим 10

Нови ръководители: Инж. Свилен Костов - зам.-министър на земеделието и храните 13

Информация: Прокурори залесяваха на Витоша 13

Седмица на гората 2016 „Погодори гората“: Българските лесовъди имат основания за гордост 2

Информация: Обсъдиха промените в Закона за горите . . 19

Инж. Севдалина Иванова - 125 години Държавно горско стопанство - Стара Загора: Изпълнен дълг към гората и обществото 20

Светлана Бънзарова - Срещи: Клуб „Фортуна“ в Русе 21

Юлия Събчева - Изложения: Любителите на лова, риболова и туризма се увеличават . . . 22

Проф. д-р Степа Начески, проф. д-р Николчо Велковски - Горите по света: Горското стопанство на Македония 24

Инж. Михаил Михайлов - Ветераните разказват: Откъде получава името си местността Трактора в ДГС - Рилски манастир 25

Проф. д-р Иван Палигорев - Юбилей: Инж. Тихомир Томанов на 70 години 26

Светлана Бънзарова - Обичам България: Майстора - едно цяло с природата III корица

Борис Господинов, Светлана Бънзарова, Юлия Събчева - ЮИДП - Сливен: Инвестиции за залесяване и строителство на горски пътища 2

Информация: Георги Костов е избран за зам.-министър на горите 9

Състезания: Надпреварата по горски многобой в Хасково 9

Доц. д-р Цветан Златанов, доц. д-р Георги Хинков, д-р инж. Георги Гогушев, доц. д-р Момчил Панайотов, инж. Александър Дунчев - Старите гори: Как да ги разпознаем и опазим 10

Нови ръководители: Инж. Свилен Костов - зам.-министър на земеделието и храните 13

Информация: Прокурори залесяваха на Витоша 13

Мина Огнянова - Фестивали: Празникът на зелениката - традиции в единство с природата 14

Юлия Събчева - Изложения: Иновативен дизайн и технологии показаха „Техномобел“ и „Светът на мебелите“ 16

Снежана Паскалева - ЮЗДП - Благоевград: Приключи пролетното залесяване 17

Информация: Лесовъди взеха участие в обучението 18

Семинар: Състоя се среща на парковете . . 19

Информация: В Пловдив е учреден съвет по опазване на горите, дивеча и рибата 19

Инж. Владимир Владимиров - Лесозащита: Предизвикателствата на климатичните промени към горите 20

Доц. д-р Янчо Найденов - Гори и екология: Екосистемен подход в горското стопанство 21

Информация: Визита на ЮНЕСКО за биосферните резервати 22

Акад. Александър Александров - Бялата черница - недооценен вид в агролесовъдството . . 23

Доц. д-р Здравко Сталев, инж. Светлозар Стефанов - Лесовъдство: Каменният дъб - доказано адаптиран дъб у нас 24

Инж. Богдан Богданов - Юбилей: Проф. Никола Колев на 90 години 25

Инж. Борис Господинов - Юбилей: Инж. Светослав Метанов на 70 години 25

Юлия Събчева - Обичам България: 140 години родолюбие III корица

Юлия Събчева - Национално състезание: Възстановен е републиканският шампионат за най-добър секач 2

Представяме дирекция „Информационно обслужване и връзки с обществеността“ в ИАГ: Предизвикателство за осъществяване на ефективна промяна 6

Мина Огнянова - Висше образование: Тържествено дипломиране на възпитаниците на ЛТУ9

Светлана Бънзарова - Да изчистим България заедно: Голямото чистене обедини хора и институции 13

Информация: Нов международен проект на ИАГ. Учреден е световен ден на ловците 13

Д-р инж. Кирил Цанов - Да се помни! Лесовъдската колегия излезе победител в битката с природното бедствие 14

Юлия Събчева - Партньори: „Средна гора“ - модерно предприятие с 50-годишна история . 16

Инж. Румен Янкулов - Ловно стопанство: Обзор на състоянието на дивечовите запаси в България 18

Инж. Янчо Илчев - Ловно стопанство: Стопанисване на иглолистните гори в местообитанията на глухаря в ДГС - Места 21

Свилен Чешмеджиев - Новини от природните паркове: ДПП „Персина“: Излюпи се първото пеликанче извън езерото Сребърна от 60 години насам 23

Проф. Степа Начески, проф. д-р Николчо Велковски - Горите по света: Здравословното състояние на горите в Македония 24

Доц. д-р Кънчо Калмуков - Исторически преглед: Възникване и стопанисване на липовите гори в България 26

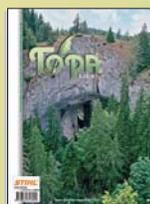
Инж. Георги Петрушев - Българските шедевори в световното нематериално културно наследство 30

Иван Радев - Информация: България трета в Европа адаптира националния стандарт за управление на горите към изискванията на FSC 32

Информация: Нагъл опит за пренабиване на контролни пластини 34

Информация: Ремонтен бараж. ИАГ публикува данни за горските територии онлайн . . 35

Светлана Бънзарова - Обичам България: Тайните на Земенския манастир III корица

Представяме дирекция „Финансово-стопански дейности“ в ИАГ: Финансите и бюджетът - основни фактори за успеха на реформата в сектора 2

Новини от държавните предприятия: ЮЦДП с нова сграда. Осуетени кражби на дървен материал 8

Информация: Спешни мерки по проблема с короядите 9

Мина Огнянова - ИАГ обяви близо 107 000 ха държавни гори във фаза на старост 9

Инж. Христо Вълковски - Лесовъдство: Развитие на лесовъдската теория и практика за мястото на иглолистните в състава на горите 10

Информация: Разчита се на превенция и бърза реакция 12

Електронният превозен билет окончателно замести хартиения 13

Мина Огнянова - Гори и общество: Приносът на осиновителите на Витоша 14

Даниела Каракашева - Новини от природните паркове: ДПП „Персина“: Фестивал на Дунав 17

ДПП „Врачански Балкан“: Нов посетителски център 17

ДПП „Русенски Лом“: „Ломовете“ - прозорец към биоразнообразието 18

Новини от държавните предприятия: ЮЗДП осигури места за къмпингуване в горите . 18

ЮИДП - Сливен: Ще бъдат създадени 5378 дка нови гори 18

Инж. Боян Шаранов - Поглед в историята: Нормативно-изследователски бюра в горско-промишления отрасъл 19

Инж. Михаил Михайлов - Среци: Традицията продължава 22

Заслужено отличие 22

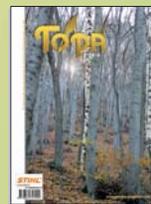
Юбилей: Инж. Драгомир Христов на 75 години 23

Доц. д-р Янчо Найденов - Христо Христов на 80 години 23

Светлана Бънзарова - Гост на редакцията: Художникът Георги Стойчев. Планината е втората ми душа 24

Информация: ДГС - Разлог, поема управлението и на общинските гори. ИАГ канят еколозите да сътрудничат в опазването на горите . . 27

Борис Господинов - Обичам България: Магията на морените III корица

Светлана Бънзарова, Юлия Събчева - Представяме РДГ - Кюстендил: Професионално и отговорно стопанисване на националното богатство 2

Д-р инж. Анна Петракиева, проф. Иван Палигорев, инж. Борис Господинов, инж. Севдалина Димитрова - Съюз на европейските лесовъди: XX годишна среща на СЕЛ 11

Юлия Събчева - Висше образование: Лесотехническият университет отвори врати за новата учебна година 13

Проф. д-р Александър Ташев, гл. ас. Евгени Цавков - Биоразнообразие: Рилският дъб (*Quercus protoroburooides* Tashev & Tsavkov ex J. Dop. & V. V.) - нов вид за дендрофлората на България 14

Новини от държавните предприятия: Една пета от старите гори са на територията на ЮЗДП.

Снежана Паскалева - ЮЗДП съдейства в почистване на границата с Македония. СИДП получи сертификат за отговорно стопанисване на горите на цялата си територия 17

Владимир Константинов - Опазване на горите: Анализ на горските пожари в страната през 2016 година 18

Информация: План за действие за енергия от дървесна биомаса 19

Инж. Валентин Чамбов - Изложения: Иновативни решения за горите 20

Юлия Събчева - Изложения: „Зелени дни“ оцветиха София за седми път 22

Инж. Цонка Христова - Новини от природните паркове: ДПП „Русенски Лом“: „Ломея“ - различният поглед към природата 23

Информация: Започна изкупуване на частни гори. Горски инспектори от РДГ - Сливен, спряха незаконната сеч 23

Информация: Петъкът на FSC 24

Мина Огнянова - Проекти: Институтът за гората изследва екосистемните услуги в градовете . 24

Инж. Богдан Богданов - Юбилей: Инж. Любен Ванчев на 80 години 25

Проф. д-р Георги Цанков - Доц. д-р Станчо Керенски на 95 години 25

Гл. ас. Евгени Цавков, доц. Янчо Найденов - Бележити лесовъди: Стойко Петков Балкански - верен син на гората 26

Светлана Бънзарова - Обичам България: Поробени от красотата III корица

**ВЕСЕЛА
КОЛЕДА**

**ЩАСТЛИВА
НОВА ГОДИНА!**

Husqvarna®

АГРОЛАНД-БЪЛГАРИЯ АД, София 1700, ул. „8-ми декември“ 13, тел.: 024 666 910

e-mail: info@agroland.eu

www.husqvarna.bg